

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Zhodnocení finanční situace vybraného podniku

Evaluation of Financial Situation of Chosen Company in Building Industry

Student: Martin Novotný

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zuzana Wozniaková, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání bakalářské práce

Martin Novotný

Student:

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6208R020 Ekonomika podniku

Téma:

Zhodnocení finanční situace vybraného podniku ve stavebnictví
Evaluation of Financial Situation of Chosen Company in Building
Industry

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoreticko-metodologická východiska k posouzení finanční situace podniku
 3. Aplikace vybraných metod pro posouzení finanční situace podniku
 4. Návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DAMODARAN, Aswath. *Applied corporate finance*. 3rd ed. Hoboken: Wiley, 2011. 738 p. ISBN 978-0-470-38464-0.
- NENADÁL, J., D. VYKYDAL a P. HALFAROVÁ. *Benchmarking: mýty a skutečnost*. Praha: Management Press, 2011. 265 s. ISBN 978-80-7261-224-6.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zuzana Wozniaková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

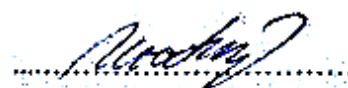
Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.

V Ostravě dne 3. 5. 2016

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Novotný', is written over a horizontal dotted line.

Martin Novotný

Tímto bych rád poděkoval mojí vedoucí Ing. Zuzaně Wozniakové, Ph.D. za cenné rady, připomínky a konzultace v průběhu vypracovávání této bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Teoreticko – metodologická východiska k posouzení finanční situace podniku.....	6
2.1	Cíle podniku a účel a význam finanční analýzy	6
2.2	Informace pro vypracování finanční analýzy	6
2.2.1	Rozvaha	7
2.2.2	Výkaz zisku a ztráty.....	9
2.3	Metody finanční analýzy	10
2.3.1	Horizontální analýza	12
2.3.2	Vertikální analýza	13
2.3.3	Poměrové ukazatele	13
2.3.4	Pyramidové rozklady	20
2.3.5	Analýza odchylek	21
2.3.6	Bonitní a bankrotní modely	21
2.4	Interpretace výsledků finanční analýzy	24
3	Aplikace vybraných metod pro posouzení finanční situace podniku	26
3.1	Charakteristika podniku.....	26
3.2	Horizontální analýza.....	27
3.2.1	Horizontální analýza aktiv	27
3.2.2	Horizontální analýza pasiv.....	28
3.2.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát	29
3.3	Vertikální analýza.....	30
3.3.1	Vertikální analýza aktiv	30
3.3.2	Vertikální analýza pasiv.....	32
3.3.3	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	34
3.4	Poměrová analýza.....	35
3.4.1	Analýza zadluženosti	35

3.4.2	Analýza likvidity.....	36
3.4.3	Analýza rentability.....	37
3.4.4	Analýza ukazatelů aktivity.....	38
3.5	Pyramidový rozklad ROE.....	39
3.6	Analýza pomocí bonitních a bankrotních modelů.....	40
3.7	Spider analýza.....	43
4	Návrhy a doporučení.....	46
5	Závěr	49
	Seznam použité literatury	50
	Seznam zkratk.....	52
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	56
	Seznam příloh.....	57

1 Úvod

Finanční analýza je v současném konkurenčním prostředí nezbytnou součástí řízení každého podniku, který chce na trhu uspět. Je to nástroj, který pomáhá podniku zhodnotit jeho ekonomickou prosperitu a na základě těchto dat posoudit i slabé a silné stránky týkající se finanční situace podniku. Informace pocházející z finanční analýzy slouží nejen pro podnik samotný, ale i jako podklad pro další rozhodování pro mnoho dalších uživatelů, ať už interních či externích. Jako příklad lze uvést banky, které se na základě finanční analýzy rozhodují, zda danému podniku poskytnou úvěr, či investora, který zvažuje investici do daného podniku.

Cílem této bakalářské práce je posoudit finanční zdraví podniku působícího ve stavebním průmyslu v letech 2011 - 2014 pomocí vybraných metod finanční analýzy a porovnat podnik s průměrem v odvětví a na tomto základě potom navrhnout doporučení podniku pro zlepšení ekonomické situace.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti hlavních částí včetně úvodu, přičemž druhá část je teoretická. V této části jsou popsány základní pojmy, poměrové ukazatele, souhrnné indexy hodnocení, pyramidový rozklad ROE včetně analýzy odchylek a v závěru kapitoly také základní pojmy k pochopení benchmarkingu a správnému vyhodnocení výsledků finanční analýzy.

Třetí část je praktická a staví na části teoretické. V úvodu kapitoly je společnost stručně představena. Tato část je věnována zhodnocení finančního zdraví podniku působícího ve stavebním průmyslu pomocí popsaných ukazatelů v teoretické části. Protože ale hodnoty pro finanční analýzu uvedené v odborné literatuře jsou jen obecné, bude v této části podnik srovnáván i pomocí průměru v odvětví, aby se zvýšila vypovídací schopnost.

Čtvrtá část je věnována doporučeným návrhům a nápravným řešením zjištěné situace na základě dat pocházejících z praktické části.

Poslední část pak shrnuje doporučené návrhy a cíl bakalářské práce.

2 Teoreticko – metodologická východiska k posouzení finanční situace podniku

Tato část bakalářské práce bude věnována popisu a vysvětlení principů a ukazatelů používaných ve finanční analýze, které jsou nezbytným předpokladem pro zpracování další části této práce, a to části praktické.

2.1 Cíle podniku a účel a význam finanční analýzy

Základním cílem podniku je maximalizace jeho tržní hodnoty, kterou ovlivňuje rozhodnutí o investicích, otázka financování podniku a také rozhodnutí o dividendách. V případě otázky investic platí, že výnos by měl reflektovat riskantnost investice. Podstatou otázek financování je potom najít ideální poměr mezi dluhem a vlastním kapitálem. Pokud podnik nedokáže najít vhodnou investici, pak by měl část prostředků vyplatit akcionářům podniku (Damodaran, 2011).

Sedláček (2011, s. 3) uvádí, že: „*Finanční analýza podniku je pojímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, při které se získaná data třídí, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj*“. Finanční analýza slouží k vytvoření si uceleného obrazu o finančním zdraví podniku, na základě kterého pak může podnik poznat případné problémy, identifikovat silné a slabé stránky a přijmout podle těchto výsledků také patřičná opatření.

Tyto data slouží jako základ pro další rozhodování managementu o finančním řízení podniku. Jak uvádí Růčková (2011), základním cílem finančního řízení by mělo být dosahování finanční stability podniku, (pomocí tvorby zisku, přírůstku majetku nebo zhodnocováním vloženého kapitálu) anebo zajištění dostatečné likvidity podniku, bez které by podnik samozřejmě nemohl existovat.

Finanční analýza vychází z minulosti a umožňuje nám posuzovat vývoj až do současnosti. Data z minulosti jsou pak základem pro další finanční plánování. Plánování může probíhat v několika časových rovinách, a to ať už plánování strategické či plánování krátkodobé spojené s běžným chodem podniku (Růčková, 2011).

2.2 Informace pro vypracování finanční analýzy

Finanční analýza vychází především z informací účetnictví, a to konkrétně z účetních výkazů, a proto se jim tato kapitola bude detailněji věnovat. Jako základ pro finanční analýzu slouží zejména účetní závěrka, která obsahuje:

- rozvahu,
- výkaz zisku a ztráty,
- přílohu.

Příloha obsahuje základní údaje o účetní jednotce, účetní metody, zásady a způsoby oceňování a dále doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát a v některých případech přehled o peněžních tocích. Účetní závěrka je veřejně dostupnou informací a firmy jsou povinny ji zveřejňovat alespoň jedenkrát ročně.

2.2.1 Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem sestaveným k určitému datu, který nás informuje o tom jaký majetek podnik vlastní (aktiva) a z čeho je majetek kryt (pasiva). Aktiva a pasiva se vždy musí rovnat. V tabulce 2.1 je vidět struktura rozvahy.

Tabulka 2.1 Struktura rozvahy

Aktiva		Pasiva	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	VH minulých let
		A.V.	VH běžného účetního období
C.	Oběžná aktiva	B.	Cizí zdroje
C.I.	Zásoby	B.I.	Rezervy
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.III.	Krátkodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: Knápková, Pavelková, Šteker (2013)

Aktiva

V České Republice se aktiva třídí od nejméně likvidních (fixní aktiva, dlouhodobý majetek) až po ty nejlikvidnější, což je krátkodobý majetek. Aktiva bývají označovány jako majetek podniku z hlediska právního anebo kapitál z hlediska ekonomických zdrojů (Růčková, 2011).

Jak lze vidět v tabulce 2.1, dlouhodobý majetek lze rozdělit na 3 základní skupiny, a to konkrétně na:

- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý hmotný majetek,

- dlouhodobý finanční majetek.

Dlouhodobý majetek s dobou použití delší než jeden rok se spotřebovává postupně, a to většinou formou odpisů. Dlouhodobý nehmotný majetek nemá hmotnou povahu a nejčastěji je sem řazen například software, různé patenty či licence nebo i goodwill. Hmotný majetek se odepisuje, nicméně existují i výjimky jako například pozemky nebo umělecká díla, u kterých se předpokládá, že hodnota v čase poroste. Do finančního majetku patří položky pořizované za účelem dlouhodobějšího výnosu či získání většího vlivu v různých podnicích. Finanční majetek se neodepisuje (Růčková, 2011).

Oběžná aktiva jsou majetkem, který se buď spotřebuje jednorázově, nebo doba spotřeby nepřesáhne jeden rok. Oběžná aktiva v průběhu výrobního cyklu mění svoji podobu a mohou se nacházet v jednom okamžiku v několika různých formách (Sedláček, 2011).

Časové rozlišení zahrnuje přechodná aktiva a ztrátu z hospodaření. Ve finanční analýze nehraje tato položka nikterak zásadní roli, protože její podíl je na celkových aktivech velmi malý (Růčková, 2011), (Sedláček, 2011).

V případě analýzy rozvahy platí, že obecně je výhodnější investovat do dlouhodobých aktiv, protože výnosy bývají vyšší. Hotové peníze nemají žádný výnos, proto jsou samozřejmě nejméně výhodné. Správný poměr stálých a oběžných aktiv pak záleží na samotné hospodářské činnosti podniku a její potřebě zajištění likvidity (Růčková, 2011).

Pasiva

Pasiva udávají, z jakých zdrojů byl majetek firmy financován. Strana pasiv se dělí podle toho, kdo vlastní jednotlivé zdroje financování (Růčková, 2011).

První položkou strany pasiv je vlastní kapitál. Sem patří základní kapitál, který, jak uvádí Šteker a Otrusínová (2013, s. 123) je: „*peněžní vyjádření souhrnu peněžitých a nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti*“. Další položkou ve vlastním kapitálu jsou kapitálové fondy, kam patří zejména emisní ážio, které představuje rozdíl mezi emisní a jmenovitou cenou akcií. Rezervní fondy slouží hlavně k překonání ztrátového období. Dále je sem řazen výsledek hospodaření minulých let (nerozdělený zisk, případně ztráta minulých období) a výsledek hospodaření běžného účetního období (Sedláček, 2011).

Cizí zdroje, někdy také označované jako cizí kapitál, představují závazky vůči věřitelům. Jsou sem řazeny rezervy, které odčerpávají část zisku a slouží jako rezervy na různé opravy. Dále sem patří dlouhodobé závazky, které mají splatnost delší než jeden rok a naopak

krátkodobé závazky s dobou splatnosti kratší než rok. Poslední položkou jsou bankovní úvěry a výpomoci (Růčková, 2011).

Podnik by měl mít tolik kapitálu, kolik ho potřebuje. Celková velikost záleží na mnoha faktorech:

- velikosti podniku,
- stupni mechanizace a automatizace,
- rychlosti obratu kapitálu,
- organizaci prodeje (Sedláček, 2011).

V případě, že podnik nemá optimální výši kapitálu, může dojít buď k překapitalizování nebo podkapitalizování. V případě překapitalizování je vlastní i cizí kapitál krytý oběžnými aktivy. Naopak v případě podkapitalizování podnik kryje krátkodobým cizím kapitálem i dlouhodobá aktiva a může se tak dostat do platební neschopnosti, což pak bývá často začátek konce podniku. Tato situace často nastává v období růstu podniku, kdy rostou i aktiva podniku a podnik je nekryje optimálními zdroji financování (Sedláček, 2011).

2.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Růčková (2011, s. 31) definuje VZZ takto: „*Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období*“. Stejně tak jako rozvaha se VZZ sestavuje alespoň jednou ročně. VZZ a ztrát je založen na tokových veličinách. V tomto účetním výkazu se zachycují náklady a výnosy, nikoliv příjmy a výdaje. Náklady a výnosy musí časově i věcně patřit do období, ve kterém nastala daná transakce. V účetnictví je tento princip označován jako akruální. Výkaz zisku a ztráty lze popsat tímto jednoduchým modelem:

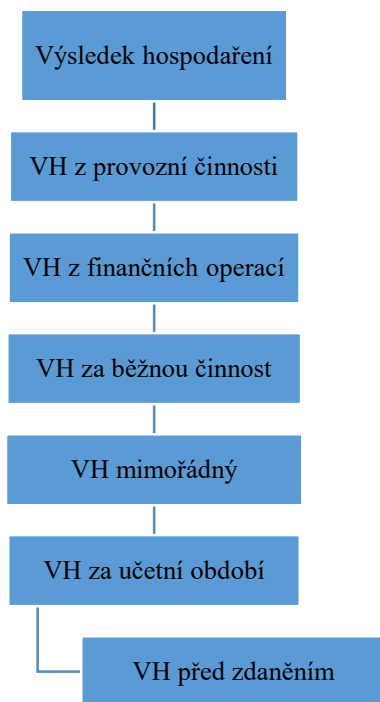
$$\text{výnosy} - \text{náklady} = \text{výsledek hospodaření (+ zisk nebo - ztráta)}$$

Výnos je peněžní částka, kterou podnik získal v daném období, a je přitom jedno, jestli došlo k jejich inkasu. Naopak **náklad** je peněžní částka vynaložená v určitém období za účelem dosažení výnosu, a je přitom jedno, jestli ke skutečnému zaplacení v tomto období došlo nebo ne (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013), (Růčková, 2011).

Výkaz zisku a ztráty, jak už sám název vypovídá, slouží především k **zjištění výsledku hospodaření**. Slouží jako základní účetní výkaz pro sledování ziskovosti podniku. Zisk je jeden ze základních faktorů, kterého chce podnik dosáhnout při jeho zakládání a proto je VZZ i

důležitou součástí rozhodování. Dále VZZ umožňuje hodnotit rentabilitu vloženého kapitálu nebo jeho návratnost. (Šteker, Otrusínová 2013). Obrázek 2.1 ukazuje rozdělení výsledku hospodaření.

Obrázek 2.1 Struktura výsledku hospodaření

Zdroj: Růčková 2013

Růčková (2011, s. 32) uvádí, že: „*Nejdůležitější položkou je výsledek hospodaření z provozní činnosti, který lze takto označit proto, že odráží schopnost firmy ze své hlavní činnosti vytvářet kladný výsledek hospodaření*“. Provozní činnost ještě můžeme rozdělit na další dílčí položky, a to konkrétně na:

- výsledek z prodeje zboží (obchodní marže),
- výsledek z prodeje investičního majetku a materiálu,
- výsledek z ostatní provozní činnosti (Růčková, 2011).

Problémem u VZZ je skutečnost, že náklady a výnosy se neopírají o skutečné příjmy a výdaje, a tak výsledný VH neobsahuje skutečnou hotovost získanou v daném období (Růčková, 2011).

2.3 Metody finanční analýzy

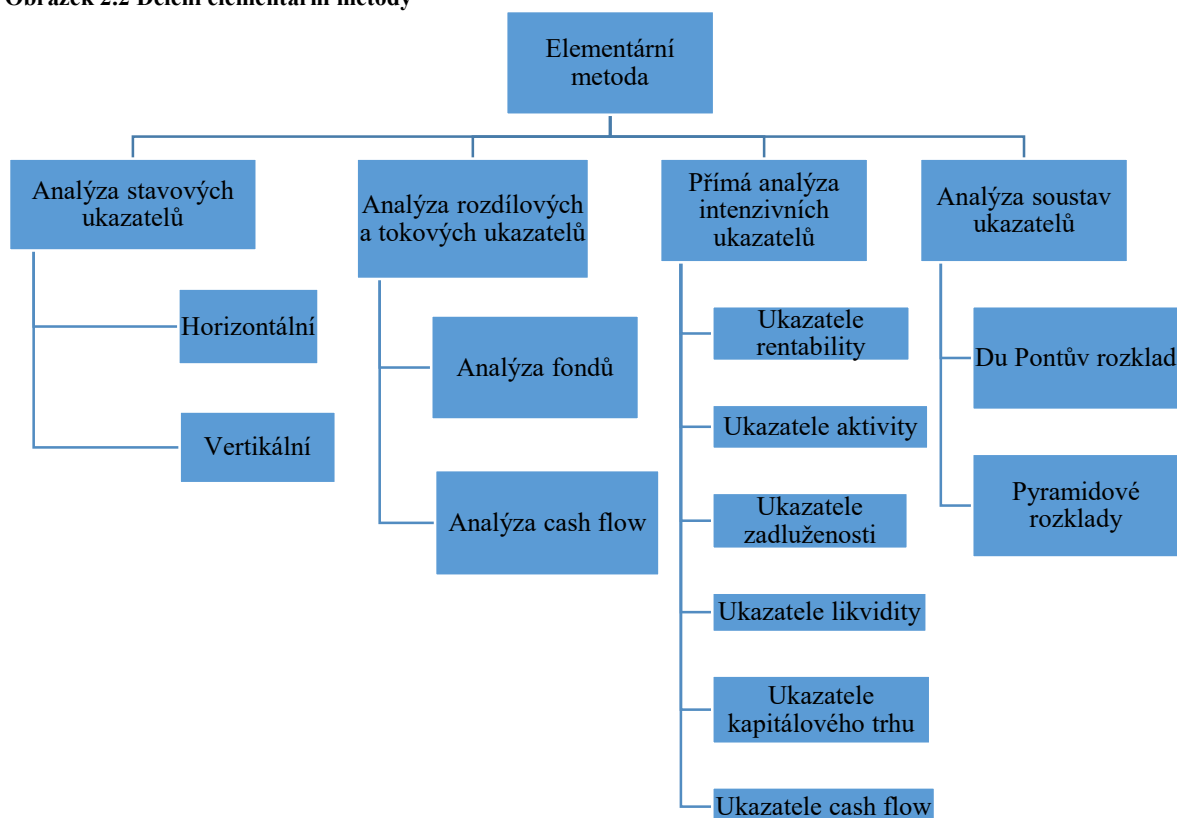
V současné době existuje mnoho metod, které mohou úspěšně sloužit k finanční analýze podniku, ale volba dané metody by se měla uskutečnit s ohledem na:

- **účelnost** – je třeba si vždy uvědomit, jaký máme konkrétní cíl a k čemu má analýza sloužit. Vhodnou soustavu je třeba vybrat pro každou firmu individuálně, ne pro každý podnik se hodí stejná soustava,
- **nákladnost** – je třeba pamatovat na to, že vynaložené prostředky na finanční analýzu by měly být přiměřené době návratnosti,
- **spolehlivost** – je třeba detailně používat dostupná data a zároveň vstupní data musí být přesná, tak aby finanční analýza měla co největší vypovídací hodnotu (Růčková, 2011).

Existuje celá řada členění finanční analýzy, ale nejčastěji se v odborných publikacích používá toto členění:

- **fundamentální finanční analýza** – soustřeďuje se především na kvalitativní údaje,
- **technická finanční analýza** – ta je na rozdíl od fundamentální analýzy zpracována na základě kvantitativních dat s použitím různých matematických, matematicko – statistických a algoritmizovaných metod. Vyhodnocení probíhá opět kvantitativně, ale částečně i kvalitativně. Technickou analýzu lze rozdělit na 2 základní techniky:
 - **metody elementární technické analýzy** – do této skupiny patří zejména analýza stavových ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů, přímá analýza intenzivních ukazatelů a analýza soustav ukazatelů. Podrobnější členění ukazuje obrázek 2.2,
 - **metody vyšší finanční analýzy** – je založena na detailních znalostech matematické statistiky a k těmto analýzám je zapotřebí kvalitní software (Růčková, Roubíčková, 2012).

Obrázek 2.2 Dělení elementární metody

Zdroj: Růčková, Roubíčková, 2012

Elementární analýza obsahuje všechny běžně používané postupy v podnikatelské praxi. Členění elementární metody je zobrazeno na obrázku 2.2.

2.3.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza nejčastěji čerpá data z účetních výkazů nebo výročních zpráv. Název horizontální analýza vznikl proto, že jednotlivé změny se sledují po řádcích, to znamená horizontálně. Při této analýze se zjišťuje buď relativní (percentuální) nebo absolutní změna určité položky jednoho roku oproti roku předchozímu (Máče, 2005). Ve vzorci 2.1 je vidět, jak lze relativní nebo případně absolutní změnu oproti předchozímu roku vypočítat (Sedláček, 2011):

$$\text{změna v \%} = \frac{X_{t+1} - X_t}{X_t} \cdot 100 \quad (2.1)$$

V tomto vzorci znamená X_t hodnotu běžného období a X_{t+1} pak hodnotu ukazatele předchozího období.

Výsledky změn majetku, kapitálu, nákladů a výnosů horizontální analýzy interpretujeme nejčastěji pomocí grafického zobrazení, protože je přehledné a ilustrativní. Tato

metoda je pro svou jednoduchost velice často využívaným nástrojem podávajícím základní přehled o finanční situaci podniku a o minulém i budoucím vývoji (Sedláček, 2011).

2.3.2 Vertikální analýza

Knápková, Pavelková (2010, s. 66) uvádí, že: „*Vertikální analýza (procentní rozbor) spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100%*“.

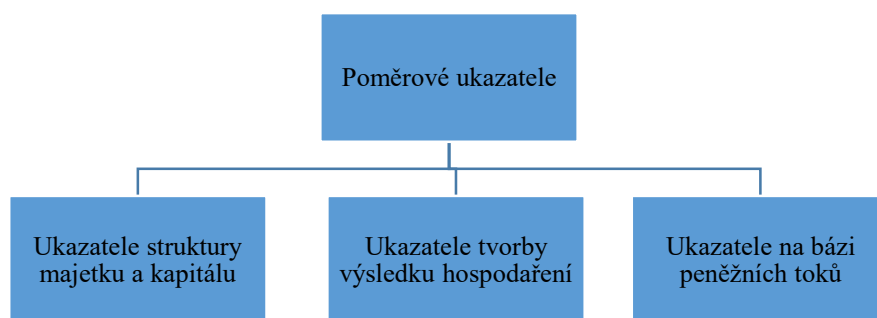
Při rozboru rozvahy je nejčastěji volena jako základna aktiva nebo pasiva a při analýze VZZ celkové výnosy nebo náklady. V rámci analýzy rozvahy se lze většinou zabývat analýzou majetkové struktury anebo analýzou finanční struktury (Knápková, Pavelková, 2010).

2.3.3 Poměrové ukazatele

Finanční analýza prováděná pomocí poměrových ukazatelů je velice oblíbená zejména proto, že dává rychlou představu o finanční situaci podniku. Je to základní nástroj finanční analýzy. Nevýhodou je neschopnost vysvětlovat jevy. Poměrový ukazatel, jak už sám název napovídá, dává do poměru různé položky, ať už položky z rozvahy, VZZ nebo i cash flow. Existuje nepřeberné množství poměrových ukazatelů, ale tato bakalářská práce bude zaměřena především na ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability a ukazatele aktivity. Tyto ukazatele můžou dávat do poměru buď část a celek (př. podíl vlastního kapitálu k celkovému kapitálu) nebo můžou dávat do poměru samostatné veličiny (př. poměr zisku k celkovým aktivům (Knápková, Pavelková, 2010), (Sedláček, 2011).

Obrázek 2.3 ukazuje, jak lze jednotlivé poměrové ukazatele třídit:

Obrázek 2.3 Dělení poměrových ukazatelů

Zdroj: Růčková (2011)

Členění znázorněné na obrázku 2.3 vždy souvisí s jedním ze třech základních účetních výkazů. V případě ukazatelů struktury majetku a kapitálu tedy s rozvahou, ukazatele tvorby

výsledku hospodaření s výkazem zisku a ztrát a ukazatele na bázi peněžních toků potom tedy s výkazem cash flow (Růčková, 2011).

2.3.3.1 Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele slouží především jako ukazatele rizika, které podnik na sebe bere při zadlužování se. Čím více je podnik zadlužený, tím větší riziko nese. Stanovení optimální kapitálové struktury je jednou ze základních úloh finančního řízení podniku, který se snaží najít optimální míru vlastního a cizího kapitálu (Růčková, 2011).

Nějaká míra zadluženosti je pro podnik zdravá, protože cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní. Je to z toho důvodu, že úroky plynoucí z úvěru jsou daňově uznatelným nákladem snižujícím daňové zatížení podniku. Tento jev je někdy znám také jako daňový efekt či daňový štít. Pohledů na faktory ovlivňující cenu kapitálu je několik. Čím vyšší je zadlužení podniku, tím větší výnos věřitelé požadují. S rostoucím zadlužením pak roste i riziko neschopnosti podniku dostát svým závazkům. Správná kapitálová struktura je nezbytným předpokladem úspěšného rozvoje a zdravé finanční situace podniku (Růčková, 2011).

Co se týče samotné riskantnosti vlastního kapitálu pro jeho uživatele, pak platí, že vlastní kapitál je nejbezpečnějším zdrojem financování. Vlastní kapitál nevyžaduje žádné splacení a nemusí se platit ani úroky. Za toto ale podnik platí nejvyšší cenu (Knápková, Pavelková, 2010).

Ukazatele zadluženosti používají data z rozvahy, pomocí kterých ukazují zdroje financování podnikových aktiva. V případě VZZ nám určují, kolikrát jsou náklady na cizí kapitál pokryty ziskem (Knápková, Pavelková, 2010).

Celková zadluženost

Celková zadluženost je dána podílem cizího kapitálu k celkovým aktivům. Sedláček (2011) uvádí, že: „Čím je větší podíl vlastního kapitálu, tím je větší bezpečnostní polštář proti ztrátám věřitelů v případě likvidace. Proto věřitelé preferují nízký ukazatel zadluženosti“. Naopak vlastníci se samozřejmě snaží o co nejvyšší výnosy a tak se snaží používat co nejvyšší finanční páku. Pokud je zadluženost vyšší než oborový průměr, pak je pro podnik těžké získat zdroje financování navíc. Věřitelé by požadovali vyšší výnosy a nechtěli by podniku poskytovat další peníze, proto musí podnik většinou navýšit vlastní kapitál. (Sedláček, 2011). Vzorec číslo 2.2 ukazuje, jak celkovou zadluženost spočítat (Sedláček, 2011):

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}} \quad (2.2)$$

Obecně doporučovaná hodnota v odborných publikacích se pohybuje mezi 30 – 60 %, nicméně je třeba pamatovat na příslušnost podniku k oboru a její schopnosti splácet úroky plynoucí z této zadluženosti (Knápková, Pavelková, 2010).

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti je dalším často využívaným ukazatelem, který slouží především jako doplňkový ukazatel k ukazateli celkové zadluženosti. Součet těchto dvou ukazatelů by měl být přibližně roven hodnotě 1 (Růčková, 2011). Vzorec 2.3 ukazuje jak míru zadluženosti vypočítat (Knápková, Pavelková, 2010):

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (2.3)$$

Úrokové krytí

Tento ukazatel se počítá jako podíl zisku před odečtením úroků a daní a nákladových úroků. Výpočet lze vidět ve vzorci 2.4 (Sedláček, 2011):

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{Nákladové úroky}} \quad (2.4)$$

Tento ukazatel informuje uživatele finanční analýzy o tom, kolikrát zisk převyšuje placené úroky. V odborné literatuře se uvádí, že zisk by měl pokrývat úroky alespoň 3x – 6x. Část zisku vyprodukovaná cizím kapitálem by proto měla stačit na pokrytí úroků. Pokud nám vyjde ukazatel 1, pak to znamená, že podnik sice dokáže splácet úroky, nicméně samotným vlastníkům nezbývá ze zisku nic, a proto tato hodnota není postačující (Sedláček, 2011).

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

$$\text{Krytí dlouh. majetku dlou. zdroji} = \frac{VK + \text{Dlouh. cizí zdroje}}{DM} \quad (2.5)$$

Tento ukazatel vyjadřuje krytí dlouhodobého majetku dlouhodobým kapitálem. V tomto případě platí pravidlo zlatého financování, které říká, že dlouhodobý majetek by měl být krytý dlouhodobými zdroji. Proto pokud nám vyjde hodnota jiná než 1, pak to znamená, že podnik je buď překapitalizovaný nebo podkapitalizovaný. Pokud je hodnota menší než 1 pak se jedná o agresivní strategii financování, kdy podnik kryje část dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji (podkapitalizování). Naopak pokud je hodnota vyšší než 1, dochází k překapitalizování. Tato možnost je bezpečná, ale drahá. Je to konzervativní strategie (Knápková, Pavelková, 2010).

2.3.3.2 Ukazatele likvidity

Neexistuje podnik, který by neměl dostatečnou likviditu a zároveň by byl schopen dostát svým závazkům, proto je likvidita nedílnou součástí hodnocení výkonnosti podniku (Kislingerová, 2001).

V případě likvidity se v rámci podniku střetávají dva protichůdné zájmy. Na jedné straně se podnik snaží o likviditu co nejnižší, protože oběžný majetek podniku nepřináší žádný zisk, naopak v něm má vázaný svoje zdroje, na straně druhé je potřeba zajistit likviditu tak vysokou, aby byl podnik schopen dostát svým závazkům (Kislingerová, 2001).

Všechny níže uvedené ukazatele hodnotí likviditu k určitému datu a vychází ze stavových položek rozvahy.

Ukazatel běžní likvidity (likvidita III. stupně)

Tento ukazatel se počítá jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých cizích zdrojů.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2.6)$$

Tento ukazatel udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Vyjadřuje schopnost uspokojit věřitele při proměnění všech oběžných aktiv na hotovost v daném okamžiku. Čím vyšší tento ukazatel je, tím větší je šance na schopnost podniku dostát svým závazkům. Udává se, že hodnota tohoto ukazatele by měla být alespoň 1,5. Příliš vysoká hodnota ale nasvědčuje faktu, že podnik má zbytečně vysoký čistý pracovní kapitál, což vede k dražšímu financování. Problémem tohoto ukazatele je fakt, že nebere do úvahy strukturu oběžných aktiv z pohledu jejich likvidnosti a krátkodobých závazků z pohledu doby splatnosti (Knápková, Pavelková, 2010), (Růčková, 2011).

Ukazatel pohotové likvidity (likvidita II. stupně)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2.7)$$

Pohotová likvidita odečítá od oběžných aktiv zásoby a snaží se tak odstranit nedostatky ukazatele běžné likvidity, je proto o něco přesnější. Ukazatel by měl být větší než 1. Pokud je roven 1, pak je podnik schopný se vypořádat se závazky bez nutnosti prodávat zásoby. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím pozitivnější je tento fakt pro věřitele podniku, nicméně je třeba pamatovat na to, že příliš mnoho prostředků vázaných ve formě pohotových prostředků nemá buď žádný, nebo jen malý přínos (Růčková, 2011).

Ukazatel okamžité likvidity (likvidita I. stupně)

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}} \quad (2.8)$$

Tento ukazatel představuje nejužší vymezení likvidity z popsanych ukazatelů a vyjadřuje schopnost splatit závazky právě v tomto okamžiku. Do čitatele vstupují jen peníze, ať už v hotovosti nebo případně na účtech a ekvivalenty k těmto prostředkům, jako třeba šeky nebo volně obchodovatelné cenné papíry. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je alespoň 0,2. Pokud jsou hodnoty příliš vysoké, pak to značí neschopnost podniku využít peníze jinak a z toho plynoucí neefektivitu (Růčková, 2011), (Knápková, Pavelková, 2010).

Ukazatele rentability

Kislingerová (2001, s. 69) uvádí, že: „*Ukazatele rentability poměřují konečný efekt dosažený podnikatelskou činností k určitému vstupu, a to buď k celkovým aktivům (majetku), kapitálu (vlastní kapitál), nebo k tržbám*“.

V čitateli zlomku ukazatele rentability je většinou zisk a ve jmenovateli určitý druh kapitálu. Tyto ukazatele vychází tedy z VZZ a z rozvahy. Zisk se v těchto ukazatelích vyjadřuje buď jako EBIT, EAT nebo EBT, v různé literatuře se vzorce uvádějí odlišně (Růčková, 2011).

V případě ukazatele EBIT existuje několik způsobů výpočtů. Růčková (2011) uvádí, že výsledek hospodaření odpovídá v prostředí ČR provoznímu výsledku hospodaření, proto v celé bakalářské práci bude počítán tímto způsobem.

Obecně lze konstatovat, že zisk by měl v čase růst. Žádné doporučené hodnoty ale pro tyto ukazatele neexistují, je třeba vždy konkrétní ukazatel posoudit na základě vývoje ekonomiky. Pokud se daná ekonomika nachází v pokles, pak pokles zisku nelze vnímat špatně, pokud nebude větší jako pokles ekonomiky. Ukazatele rentability mají širokou skupinu uživatelů, zajímají se o ně ať už věřitelé nebo vlastníci (Růčková, 2011).

Rentabilita tržeb (ROS)

Vzorec číslo 2.9 uvádí vztah pro výpočet rentability tržeb (Knápková, Pavelková, 2010):

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Tržby}} \quad (2.9)$$

Některé země mohou mít různou míru zdanění a hodnocení může ovlivňovat i různá kapitálová struktura, proto se často v čitateli používá EBIT, lze ale použít i jiné vyjádření zisku. (Knápková, Pavelková, 2010)

Růčková (2011, s. 56) uvádí, že ukazatele rentability tržeb: „vyjadřují schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb. Tomuto ukazateli se v praxi někdy také říká ziskové rozpětí a slouží k vyjádření ziskové marže. V tomto případě je nutné, aby do kategorie zisku byl dosazován čistý zisk, tedy po zdanění“. Tyto výsledky pak můžeme srovnávat i s oborovým průměrem. Pokud jsou hodnoty tohoto ukazatele nižší než průměr v odvětví, pak to značí nízké ceny výrobků podniku a vyšší náklady (Růčková, 2011).

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA)

Vzorec číslo 2.10 ukazuje výpočet tohoto ukazatele (Sedláček, 2011):

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu (ROA)} = \frac{EBIT}{\text{Aktiva}} \quad (2.10)$$

Tento ukazatel měří hrubou produkční sílu podniku. Ukazatel srovnává zisk s celkovými aktivy, přitom nebere do úvahy původ zdroje financování. Lze ho použít při porovnání podniků s různým dluhem (Sedláček, 2011).

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE)

Vzorec uvedený níže ukazuje výpočet tohoto ukazatele (Sedláček, 2011):

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (2.11)$$

V případě tohoto ukazatele platí, že by měl převyšovat alespoň o několik procent průměr úročení dlouhodobých vkladů. Toto plyne z faktu, že podnikání je rizikové a pokud by bylo možné peníze uložit v bance za stejný nebo lepší úrok, pak by podnikání nemělo smysl. Rozdíl tohoto ukazatele a úročení dlouhodobého vkladu se pak nazývá **prémie za riziko**. Vývoj tohoto ukazatele je třeba soudit na základě delšího časového období, protože krátkodobě může kolísat, například z důvodu uvedení nového produktu na trh apod. (Knápková, Pavelková, 2010)

Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů (ROCE)

Vzorec číslo 2.12 uvádí vztah pro výpočet rentability dlouhodobých zdrojů (Růčková, 2011):

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{Vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé dluhy}} \quad (2.12)$$

Do dlouhodobých dluhů řadíme emitované obligace a dlouhodobé bankovní úvěry. Růčková (2011, s. 54) uvádí, že: „jde o ukazatel, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem. Lze tedy říci, že komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření společnosti“.

2.3.3.3 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele obecně ukazují vázanost různých typů aktiv, a to až už krátkodobých či dlouhodobých. Ukazatele aktivity jsou využívány pro řízení aktiv v podniku. (Dluhošová, 2010)

Obrat celkových aktiv

Tento ukazatel měří intenzitu využití celkového majetku. Jeho výpočet ukazuje vzorec číslo 2.13 (Dluhošová, 2010):

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \quad (2.13)$$

V praxi se používá zejména pro mezipodnikové srovnání. V tomto případě platí, že ukazatel by měl mít v čase rostoucí trend. Čím vyšší je jeho hodnota, tím lépe.

Doba obratu zásob

Je to v praxi velmi používaný ukazatel, který udává úroveň běžného provozního řízení. Vzorec číslo 2.14 ukazuje jeho výpočet (Dluhošová, 2010):

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.14)$$

Doba obratu pohledávek

Dluhošová (2010, s. 87) uvádí, že: „Tento ukazatel vypovídá o strategii řízení pohledávek a udává, za jak dlouho jsou průměrně placeny faktury. Pokud ukazatel trvale překračuje doby splatnosti, je nutné prozkoumat platební kázeň odběratelů. Tento ukazatel je důležitý z hlediska plánování peněžních toků“.

$$\text{Doba obratu pohledávek(dny)} = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.15)$$

Doba obratu závazků

Tento ukazatel vyjadřuje dobu od vzniku závazku až po jeho splacení. Ukazatel by měl být nejméně na úrovni hodnoty doby obratu pohledávek (Knápková, Pavelková, 2010).

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{Krátkodobé\ závazky}{Tržby} * 360 \quad (2.16)$$

2.3.4 Pyramidové rozklady

Principem pyramidového rozkladu je postupný rozklad vrcholového ukazatele na dílčí ukazatele. Pomocí tohoto rozkladu můžeme poznat vzájemné vazby mezi jednotlivými ukazateli. Pyramidové rozklady nám umožňují identifikovat a kvantifikovat vliv dílčích činitelů na ukazatel vrcholový (Dluhošová, 2010).

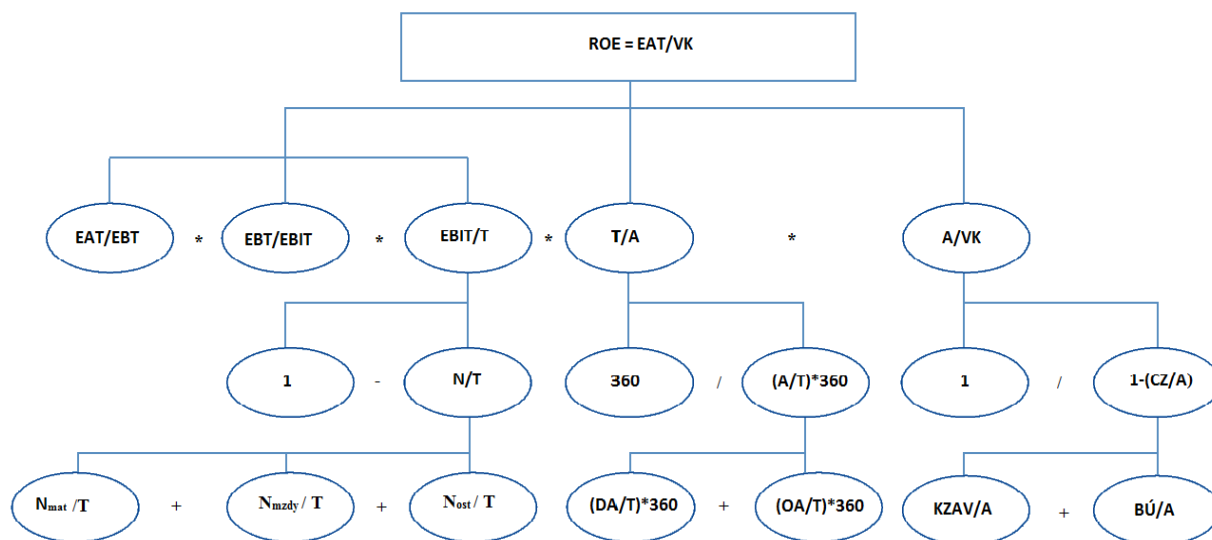
Pomocí pyramidového rozkladu se rozkládají hlavně ukazatele rentability, které slouží zejména pro hodnocení výkonnosti podniku. Na ukazatele rentability působí celá řada faktorů, jsou ovlivňovány zadlužeností, likviditou a také aktivitou podniku. Právě proto se u nich provádí detailní analýza na základě které je pak možno navrhnout nápravná opatření. V praxi se často používá rozkladu ukazatelů EVA, ROE a ROA (Dluhošová, 2010).

V praktické části bude použito pyramidového rozkladu ROE, a proto zde bude blíže představen. V případě pyramidového rozkladu ROE lze použít vzorec 2.17 (Dluhošová, 2010):

$$ROE = \frac{EAT}{VK} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{VK} \quad (2.17)$$

Schéma jeho detailního rozložení lze vidět na obrázku 2.4.

Obrázek 2.4 Pyramidový rozklad ROE

Zdroj: Dluhošová, 2010

Vrcholná změna ukazatele je součtem vlivů změn dílčích ukazatelů, který vyjadřuje vzorec číslo 2.18 (Dluhošová, 2010):

$$\Delta y_x = \sum_i \Delta x_{ai} \quad (2.18)$$

kde x je analyzovaný ukazatel, Δy_x znamená přírůstek vlivu analyzovaného ukazatele, a_i je dílčí ukazatel, Δx_{ai} je vliv dílčího ukazatele a_i na analyzovaný ukazatel (Dluhošová, 2010).

V pyramidových rozkladech se využívají aditivní a multiplikativní vazby, a proto v následující kapitole bude blíže popsáno, jak lze provést analýzu jejich odchylek.

2.3.5 Analýza odchylek

Jedním z úkolů finanční analýzy je provádět rozbor odchylek syntetických ukazatelů a vyčíslit faktory, které k odchylkám přispívají. Toto lze provádět pomocí metody pyramidových rozkladů (Dluhošová, 2010).

V případě aditivní vazby pro analýzu odchylek lze použít vzorec 2.9:

$$\Delta X_{ai} = \frac{\Delta a_i}{\sum_i \Delta a_i} \cdot \Delta y_x \quad (2.19)$$

kde $\Delta a_i = a_{i,1} - a_{i,0}$, přitom $a_{i,0}$ je hodnota ukazatele i pro výchozí stav nebo čas a $a_{i,1}$ je pro stav nebo čas následný (Dluhošová, 2010).

V případě potřeby analyzovat vazby multiplikativní lze vybrat z několika metod, a to buď z metody postupných změn, metody rozkladu se zbytkem, logaritmické metody anebo metody funkcionálního rozkladu. (Dluhošová, 2010).

Metoda postupných změn

U této metody se celková odchylka rozkládá mezi vlivy dílčí. Pokud je daný součin třech dílčích ukazatelů, $x = a_1 \cdot a_2 \cdot a_3$, tak jsou vlivy vyčísleny následovně (Dluhošová, 2010):

$$\begin{aligned} \Delta x_{a1} &= \Delta a_1 \cdot a_{2,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x} \\ \Delta x_{a2} &= a_{1,1} \cdot \Delta a_2 \cdot a_3 \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x} \\ \Delta x_{a3} &= a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot \Delta a_3 \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta y_x} \end{aligned} \quad (2.20)$$

2.3.6 Bonitní a bankrotní modely

Bonitní a bankrotní modely patří do souhrnných indexů hodnocení finanční situace podniku. Jak už sám název napovídá, jejich cílem je vyjádřit finančně-ekonomickou situaci a výkonnost podniku prostřednictvím jediného čísla. Jejich vypovídací schopnost je tedy samozřejmě nižší než při podrobné analýze (Růčková, 2011).

Bankrotní modely

Bankrotní modely by měly uživatele informovat o tom, jestli v nejbližší době hrozí podniku riziko úpadku. Tyto modely vychází z předpokladu, že každá firma před samotným bankrotem vykazuje určité znaky, nejčastěji problémy s likviditou, s čistým pracovním kapitálem nebo rentabilitou celkového vloženého kapitálu (Růčková, 2011).

Altmanův model

Tento model byl sestaven na základě skupiny 66 výrobních firem rovnoměrně rozdělených na bankrotující a nebankrotující, z něhož potom E. Altman odhadl Z-score pro posouzení výsledné situace. Přesnost tohoto modelu se pohybuje okolo 80 % (Dluhošová, 2010).

Existuje několik typů tohoto modelu, v případě této bakalářské práce bude použit model, jehož výpočet ukazuje rovnice 2.21.

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,420 X_4 + 0,998 X_5 \quad (2.21)$$

X_1 je pracovní kapitál/aktiva celkem, X_2 nerozdělený zisk/aktiva celkem, X_3 zisk před úroky a daněmi/aktiva celkem, X_4 účetní hodnota VK/dluhy celkem, X_5 tržby/aktiva (Dluhošová, 2010).

Interpretace je následující:

$Z > 2,9$ minimální pravděpodobnost bankrotu

$Z < 1,2$ vysoká pravděpodobnost bankrotu

$1,2 \leq Z \leq 2,9$ šedá zóna

Index IN

Tento index byl sestaven konkrétně pro podmínky ČR na základě matematicko – statistických modelů ratingu Inkou a Ivanem Neumaierovými. Existuje několik verzí tohoto modelu a je neustále aktualizován (Dluhošová, 2010).

V případě této bakalářské práce bude použit ukazatel IN 01. Vzorec číslo 2.22 ukazuje, jak ukazatel vypočítat (Růčková, 2011):

$$IN\ 01 = 0,13 \cdot \frac{A}{CZ} + 0,04 \cdot \frac{EBIT}{U} + 3,92 \cdot \frac{EBIT}{A} + 0,21 \cdot \frac{Výn}{A} + 0,09 \cdot \frac{OA}{KZ+KBU} \quad (2.22)$$

Tento index spojuje indexy 95 a 99, a tak tento index spojuje výhody jak z pohledu věřitelského, tak i z pohledu vlastnického, a navíc se snaží sledovat i tvorbu ekonomické přidané hodnoty. Tvůrci vyšli při sestřování tohoto indexu celkem z 1915 podniků z průmyslu, z toho 583 podniků tvořilo hodnotu, 503 podniků pak bylo v bankrotu nebo těsně před bankrotem (Růčková, 2011).

Při vyhodnocování podniků pak podniky, které mají hodnotu celkem více jak 1,77, tvoří hodnotu, a to s pravděpodobností 67%. Naopak podniky s hodnotou pod 0,75 míří k bankrotu, a to s pravděpodobností 87%. Pokud se podnik pohybuje mezi těmito hodnotami, pak se jedná o tzv. šedou zónu, to znamená, že nebankrotují, ale ani netvoří hodnotu.

Bonitní modely

Knápková, Pavelková (2010, s. 131) uvádí, že: „*Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví firmy za pomoci bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření. Je možné zařadit firmu dle dosažených bodů do určité kategorie. Do této skupiny patří souhrnné ukazatele jako např. Tamariho model nebo Kralickýv Quicktest*“.

Soustava bilančních analýz podle Rudolfa Douchy

Tato soustava umožňuje ověřit velmi rychlým způsobem ověřit správné fungování podniku. Je řazena mezi modely bonitní. Soustava byla vyvinuta v rámci České Republiky, a proto by výsledky neměly být zkresleny jiným ekonomickým prostředím. Tato soustava ukazatelů je vhodná pro kterýkoliv podnik bez ohledu na jeho velikost (Růčková, 2011).

Existuje několik stupňů této analýzy, v základních variantách se vychází pouze rozvahy a výkazu zisku a ztrát, naopak v těch složitějších se přidává ještě cash flow. V případě této bakalářské práce bude použito bilanční analýzy I (Růčková, 2011).

Bilanční analýza I je soustava čtyřech základních ukazatelů a slouží k orientačnímu pohledu pro zhodnocení situace v podniku.

$$\text{ukazatel stability } S = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.23)$$

$$\text{ukazatel likvidity } L = \frac{\text{finanční majetek} + \text{pohledávky}}{2,17 \cdot \text{krátkodobé dluhy}} \quad (2.24)$$

$$\text{ukazatel aktivity } A = \frac{\text{výkony}}{2 \cdot \text{pasiva celkem}} \quad (2.25)$$

$$\text{ukazatel rentability } R = 8 \cdot \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.26)$$

$$\text{celkový ukazatel } C = \frac{2*S+4*L+1*A+5*R}{12} \quad (2.27)$$

Největší váha v celkovém ukazateli C je přiřazována ukazatelům rentability a likvidity, naopak nejmenší váha ukazeli aktivity. Pro interpretaci výsledků podle tohoto modelu platí, že pokud podnik dosahuje hodnot více jak 1, pak platí, že je dobrý. Hodnoty mezi 0,5 a 1 jsou považovány za únosné a pod výsledek 0,5 jde o hodnotu špatnou (Růčková, 2011).

2.4 Interpretace výsledků finanční analýzy

Pro interpretaci výsledků finanční analýzy je vhodné znát něco o metodě benchmarkingu, protože její základní principy mohou pomoci zlepšit výsledná data.

Zrod benchmarkingu jako metody strategického managementu souvisel s potíží, do kterých se podnik mohl dostat. Ze začátku se používal jen na porovnávání a měření jednotlivých procesů, ale v současnosti se používá i na porovnávání výkonnosti jednotlivých firem. Tento pojem je chápán jako efektivní a účinný nástroj učení se z lepší praxe. (Nenadál, Vykydal, Halfarová, 2011)

Nenadál, Vykydal, Halfarová (2011, s. 14) uvádějí, že benchmarking je: „*proces identifikování, poznání, převzetí a přizpůsobení vynikající praxe a procesů jakékoliv organizace na světě, jenž pomáhá zlepšovat vlastní výkonnost*“. V odborné literatuře můžeme ale najít definici tohoto pojmu mnohem více.

Výchozím pojmem benchmarkingu je pojem benchmark, jež lze chápat jako měřítko, ukazatel výkonnosti, jehož úroveň se chceme inspirovat. Je to měřítko, které si nastavíme a pokoušíme se ho překonat, např. náklady podniku apod. (Nenadál, Vykydal, Halfarová, 2011)

Co se týče samotné finanční analýzy a benchmarkingu, pak lze konstatovat, že samotná doporučení obecných hodnot uváděná v odborné literatuře pro jednotlivé ukazatele nestačí a měly by sloužit jen jako orientační vodítko. Při posuzování výsledků je třeba brát v úvahu, že každý podnik je svým způsobem specifický. Jednou ze základních věcí, kterou je potřeba brát v potaz, je příslušnost podniku k odvětví. Je důležitá například při hodnocení zadluženosti, obratu aktiv či likvidity (Knápková, Pavelková, 2010).

Knápková, Pavelková (2010 s. 118) uvádí, že: „*Postupy benchmarkingu lze účinně využít ve finančním řízení podniku pro zlepšení finančního zdraví a výkonnosti podniku*“. Může být zaměřen na cokoli v podniku podle potřeby managementu (Knápková, Pavelková, 2010).

Při využívání postupů benchmarkingu je potřeba získat kvalitní data, proto jsou jeho postupy spojeny s využíváním moderních informačních technologií a výběrem vhodných partnerů k provedení benchmarkingu. S tím souvisí i nevýhoda benchmarkingu, ne vždy musíme mít k dispozici relevantní nebo úplná data (Knápková, Pavelková, 2010).

V případě českých podniků lze využít benchmarkingového systému INFA uvedeného na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu, který bude v praktické části v menší míře použit pro porovnání analyzovaného podniku s průměrem v odvětví.

Vhodnou pomůckou interpretace výsledků poměrové analýzy je paprskový graf. Někdy bývá nazýván také jako pavučinový (spider) graf. Je výsledkem spider analýzy, kdy v rámci výsledků poměrové analýzy je vybrán z každé skupiny jeden nebo více ukazatelů, které zajišťují určitou finanční rovnováhu. Tyto ukazatele jsou vybírány ze skupin rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Základem grafu je kružnice, z níž vychází paprsky, kdy každý paprsek odpovídá určitému ukazateli. Jako srovnatelná základna pro výpočet polohy ukazatelů slouží medián hodnot, které jsou dosahovány jako průměr v odvětví. Čím dále je křivka od středu grafu, tím lépe pro podnik (Sedláček, 2011), (Synek, 2011).

Výhoda spider analýzy spočívá především v názornosti a okamžitému náhledu na finanční zdraví podniku. Je třeba pamatovat na to, že plocha pavučiny nemá žádnou ekonomickou interpretaci, a proto je třeba analyzovat příčiny určitého vývoje a zkoumat různé vztahy ukazatelů (Sedláček, 2011).

3 Aplikace vybraných metod pro posouzení finanční situace podniku

V této části bakalářské práce bude analyzovaný podnik stručně představen a potom se již bude další kapitola věnovat samotné finanční analýze a hodnocení finančního zdraví podniku, kdy se bude vycházet z účetních výkazů veřejně dostupných na stránkách Ministerstva spravedlnosti České Republiky.

3.1 Charakteristika podniku

Oficiální název analyzovaného podniku je Výstavba plynovodů s.r.o. Podnik působí na českém trhu již více jak 23 let, a to konkrétně od roku 1992. Za tu dobu podnik zhotovil velkou řadu staveb a je tak zavedenou firmou v Olomouckém kraji. Jak lze vyčíst z obchodního rejstříku, společnost má sídlo v Olomouci a byla založena panem Jaroslavem Štenclem, který je zároveň po celou dobu historie firmy jediným jednatelem a také jejím vlastníkem. Základní kapitál v současnosti činí 500000 Kč.

Co se týče samotné činnosti firmy, jak už sám název vypovídá, je to především výstavba a rekonstrukce plynovodů. Podle klasifikace CZ-NACE tedy firma spadá do sekce F, což je stavebnictví, skupina 42.2. (inženýrské stavitelství). Na internetových stránkách této společnosti se lze dočíst, že působí především v Olomouckém a Severomoravském kraji, nicméně výjimkou není ani kraj Jihomoravský. Firma se soustřeďuje na stavby jak z plastových materiálů, tak i ocelových materiálů všech dimenzí.

V roce 2014 v podniku působilo průměrně asi 25 zaměstnanců. Firma je vybavena rozsáhlou technikou, jako například autojeřáby, montážními auty, moderní svářečí technikou, hutnící a bourací technikou apod.

Co se týče certifikátů a osvědčení, firma je držitelem certifikátu systému jakosti, a to od roku 2000. Firma na svých internetových stránkách uvádí, že se plně ztotožňuje s požadavky norem ČSN ISO 9000, ČSN ISO 14000 a ČSN OHSAS 18000, což jsou normy zajišťující odpovídající jakost produktu a dále normy související s environmentálním prostředím a systémem zajišťujícím ochranu a bezpečnost zdraví při práci.

Firma uvádí, že základním cílem je zajistit, aby se stala vyhledávaným obchodním partnerem a dodavatelem v oblasti staveb a rekonstrukcí všech plynovodů a přitom zajistit pocit jistoty nejen pro zákazníka, ale i samotné zaměstnance firmy.

3.2 Horizontální analýza

Tato část kapitoly bude zaměřena na horizontální analýzu blíže popsanou v teoretické části práce. Tato kapitola je rozdělena na tři části, a to horizontální analýzu aktiv, dále horizontální analýzu pasiv a výkazu zisku a ztrát. Přitom budou sledovány změny v letech 2011 – 2012, 2012 – 2013 a 2013 – 2014.

3.2.1 Horizontální analýza aktiv

Tato část kapitoly bude věnována horizontální analýze aktiv. Do této analýzy byly zahrnuty nejdůležitější položky, a to aktiva celkem, dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení. Dlouhodobý majetek je členěn jen na dlouhodobý hmotný majetek, protože nehmotný, stejně jako dlouhodobý finanční majetek podnik v průběhu let podle rozvahy neměl žádný. Výsledky analýzy lze vidět v tabulce 3.1.

Tabulka 3.1 Horizontální analýza aktiv

Položka	Sledované období					
	2011-2012		2012-2013		2013-2014	
	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %
Aktiva celkem	-223	-1,28	1281	7,43	9403	50,78
Dlouhodobý majetek	233	11,31	500	21,8	511	18,29
Dlouhodobý hmotný majetek	233	11,31	500	21,8	511	18,29
Oběžná aktiva	-455	-3,03	781	5,37	8601	56,09
Zásoby	-4526	-94,86	1847	753,88	-261	-12,48
Dl. Pohledávky	-1807	-100	0	-	0	-
Kr. pohledávky	5082	60,96	-7950	-59,24	14996	274,2
Kr. fin. majetek	796	865,22	6884	775,23	-6134	-78,93
Časové rozlišení	-1	-0,26	0	0	291	75

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky 3.1 je patrné, že v roce 2012 došlo k nepatrnému poklesu celkových aktiv, nicméně v následujících obdobích se trend obrátil. V roce 2013 došlo k růstu bilanční sumy, a to o 7,43 % a v roce 2014 se hodnota celkových aktiv zvýšila velice výrazně, a to o celých 50,78 %.

Co se týče dlouhodobého majetku, tam je trend naprosto zjevný. V každém ze sledovaného období došlo k růstu, nejvíce ve sledovaném 2012 – 2013, a to o 21,8 %, a proto lze tento trend hodnotit samozřejmě pozitivně.

Příčinou růstu celkových aktiv podniku je především ale výrazný růst oběžných aktiv podniku, kdy v období 2013 – 2014 narostly oběžná aktiva o 8601 tis. Kč, což představuje více jak 56 % nárůst oproti roku 2013. Co se týče struktury oběžných aktiv, lze vidět, že položka zásob je velice rozkolísaná, kdy v prvním období došlo k poklesu o více jak 94%, nicméně hned v dalším období došlo k dramatickému nárůstu o 1847 tis. Kč a v období 2013 – 2014 zase došlo k poklesu o 12,48 %. U krátkodobých pohledávek lze vidět, že kromě období 2012 – 2013, kdy došlo k poklesu pohledávek o 59,24 %, obecně dochází ke zvyšování pohledávek. U krátkodobého finančního majetku vidíme, že v prvních dvou obdobích dochází k výraznému nárůstu její výše. Obecně příliš vysoká vázanost prostředků v krátkodobém finančním majetku není příliš efektivní řešení. Detailněji ale lze posoudit vývoj oběžných aktiv až na základě analýzy ukazatelů likvidity, která bude předvedena v dalších kapitolách.

3.2.2 Horizontální analýza pasiv

Tato podkapitola bude detailněji zaměřena na analýzu pasiv v rozvaze. Výsledky analýzy lze vidět v tabulce 3.2.

V případě položky vlastního kapitálu lze vidět, že trend má rostoucí charakter, kdy v žádném ze sledovaného období nedošlo k poklesu. Nejmarkantnější změna nastává v období 2011-2012, kdy došlo v relativním vyjádření o více jak 215 % nárůst. Potom dochází sice k růstu, ale jeho tempo klesá, což souvisí s klesajícím tempem růstu výsledku hospodaření. Při detailnějším zaměření se na růst vlastního kapitálu lze vidět, že ten byl způsoben především poklesem neuhrazené ztráty z minulých let, v absolutním vyjádření došlo ke splacení 4259 tis. Kč. Pozitivně lze hodnotit fakt, že společnosti se podařilo v roce 2013 zcela splatit neuhrazené ztráty a navíc společnost v tomto a následujícím roce začala tvořit zisk. Na úhradu ztrát byl použit v roce 2011 a 2012 výsledek hospodaření běžného období. V případě položky výsledku hospodaření běžného období lze vyčíst z tabulky 3.2, že v každém roce společnost sice skončila v kladných číslech, nicméně tato položka má trvale klesající charakter, což je samozřejmě negativní fakt. Položka základního kapitálu neprochází žádnou změnou v průběhu sledovaného období a drží se na úrovni 500000 Kč. Kapitálové fondy se v průběhu let drží skoro na stejné výši a taktéž nedochází k žádným výrazným změnám.

Tabulka 3.2 Horizontální analýza pasiv

Položka	Sledované období					
	2011-2012		2012-2013		2013-2014	
	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %
Pasiva celkem	-223	-1,28	1281	7,43	9403	50,79
Vlastní kapitál	3956	215,59	1877	32,41	807	10,52
Základní kapitál	0	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	-2	-0,11	-1	-0,05
VH min. let	4259	85,90	3956	565,95	1879	57,69
VH běžného období	-303	-7,11	-2077	-52,50	-1071	-57,00
Cizí zdroje	-4252	-27,99	-440	-4,02	8836	84,15
Rezervy	-272	-100	0	-	1400	-
Dlouhodobé závazky	745	306,58	-406	-41,09	383	65,81
Krátkodobé závazky	-7725	-52,63	-34	-0,49	6503	94,00
Dlouhodobé bankovní úvěry	3000	-	0	0	550	18,33
Časové rozlišení	73	16,98	-156	-31,01	-240	-69,16

Zdroj: Vlastní zpracování

Co se týče položky cizí zdroje, pak v prvních ze dvou sledovaných období dochází k poklesu, přitom v prvním období k poklesu skoro o 28%. V posledním období ale dochází ke skokovému zvýšení o více než 84%, v absolutním vyjádření o 8836 tis. Kč.

Při zaměření se detailněji na jednotlivé položky v cizích zdrojích pak lze vidět, že trend u položky dlouhodobých závazků není zřejmý, nicméně tato položka hraje malou roli v celkových cizích zdrojích podniku. Podnik používá nejvíce financování krátkodobými zdroji, což představuje levnější variantu financování podniku. V prvním období došlo k výraznému poklesu této položky při současném zvýšení tržeb, což naznačuje snižování délky splatnosti závazků, v dalším období byl pokles jen nepatrný a v posledním sledovaném období došlo k 94% nárůstu pohledávek, což může částečně souviset s nárůstem tržeb oproti roku 2013. Dále z rozvahy a naší analýzy lze vyčíst, že podnik si vzal v roce 2012 úvěr ve výši 3 mil. Kč a v posledním sledovaném období byla tato položka navýšena o 18,33%.

3.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

V této podkapitole bude provedena horizontální analýza výkazu zisku a ztrát za zvolené sledované období. Výsledky analýzy lze vidět v tabulce 3.3. Položka tržby za prodej zboží byla samozřejmě vzhledem k charakteru podniku vynechána, navíc tato položka byla po celou dobu sledovaného období nulová.

Tabulka 3.3 Horizontální analýza VZZ

Položka	Sledované období					
	2011-2012		2012-2013		2013-2014	
	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Relativní změna v %
Výkony	12944	22,44	-5721	-8,10	5704	8,79
Výkonová spotřeba	12051	32,80	-4058	-8,32	8340	18,64
Přidaná hodnota	893	4,27	-1663	-7,62	-2636	-13,07
Osobní náklady	-77	-0,56	753	5,50	663	4,59
Odpisy DHM a DNM	538	67,50	155	11,61	198	13,29
Provozní VH	87	1,93	-1875	-40,90	-924	-34,11
Finanční VH	-93	-39,08	1	0,30	-74	-22,42
VH za účetní období	-303	-7,11	-2077	-52,50	-1071	-57,00

Zdroj: vlastní zpracování

Při pohledu na položku výsledek hospodaření za účetní období lze z VZZ zjistit, že podnik je sice v kladných číslech, ale v každém ze sledovaného období dochází postupně k jeho snižování, a to i přes to, že kromě období 2012-2013 došlo k nárůstu výkonů podniku. V prvním z období dochází k více jak 7% poklesu, ale už v dalším období se pokles zvětšuje na 52,5 % a tento stav vrcholí v období 2013-2014, kdy dochází k 57 % propadu. Výsledek hospodaření za účetní období je pro podnik nejdůležitější položka a trend v tomto případě je zřejmý. Klíčovou roli, která se podílí na položce VH za účetní období hraje provozní výsledek hospodaření, který kromě období 2011-2012, kdy dochází k mírnému růstu, víceméně kopíruje trend této položky.

Při bližším pohledu na položku přidané hodnoty lze vidět, že tato položka souvisí s vývojem výkonů. Zajímavé je ale poslední sledované období, kdy sice dochází k růstu o 8,79% u výkonů, ale i přesto dochází k poklesu přidané hodnoty. Příčinou tohoto stavu je vyšší nárůst výkonové spotřeby než výkonu samotných.

3.3 Vertikální analýza

Tato část bakalářské práce bude zaměřena na další metodu finanční analýzy popsanou v teoretické části, a to vertikální analýzu. Základna byla u rozvahy zvolena bilanční suma a u výkazu zisku a ztrát pak položka výkonů.

3.3.1 Vertikální analýza aktiv

Tato část bude detailněji zaměřena na analýzu aktiv. Výsledky této analýzy lze vidět v tabulce 3.4. V tabulce 3.4 je pro porovnání uveden i průměr oboru pro položky dlouhodobý

majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení. Kompletní data pro průměr v oboru pak lze vidět v tabulce 3.5.

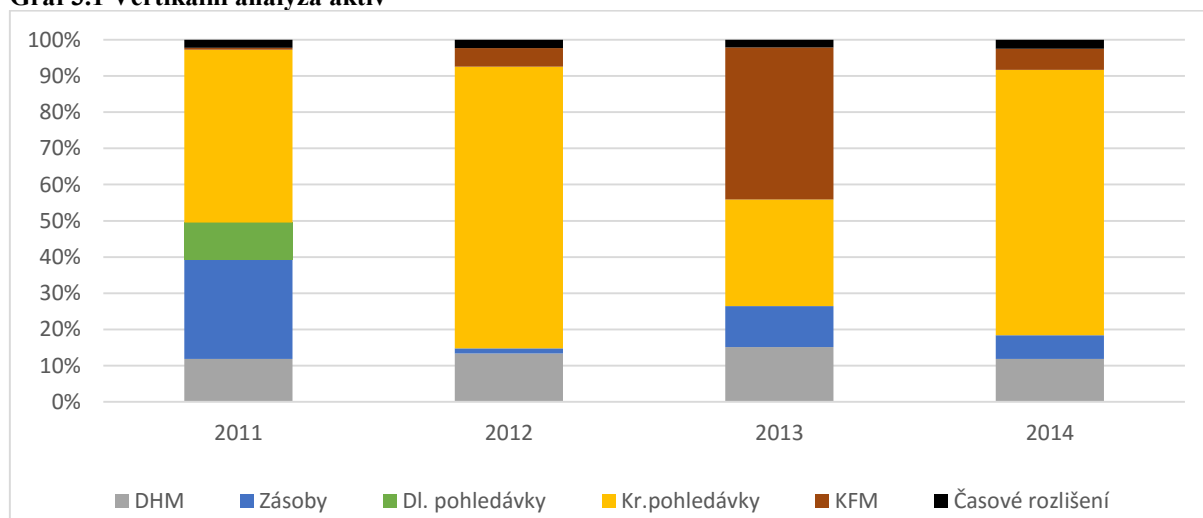
Tabulka 3.4 Vertikální analýza aktiv

Roky	2011		2012		2013		2014	
	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví
Aktiva celkem	100	100	100	100	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	11,81	22,3	13,31	24,12	15,09	23,65	11,84	22,45
DHM	11,81		13,31		15,09		11,84	
Oběžná aktiva	85,97	76,94	84,44	75,21	82,81	75,94	85,73	77,11
Zásoby	27,33		1,42		11,30		6,56	
Dlouhodobé pohledávky	10,35		0,00		0,00		0,00	
Krátkodobé pohledávky	47,76		77,86		29,54		73,30	
Krátkodobý finanční majetek	0,53		5,15		41,98		5,87	
Časové rozlišení	2,23	0,76	2,25	0,67	2,10	0,42	2,43	0,44

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3.1 potom zobrazuje přehledněji vertikální analýzu aktiv podniku.

Graf 3.1 Vertikální analýza aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Při bližším pohledu na výsledky analýzy je patrné, že největší podíl na aktivech ve zvoleném sledovaném období mají oběžná aktiva. Dlouhodobý majetek společnosti se v průběhu let pohyboval na relativně konstantní výši, a to v rozmezí od 11,81% do 15,09% v roce 2013. Při srovnání situace podniku a dat z odvětví lze vidět, že situace podniku se od odvětví liší.

Stejně jako dlouhodobý majetek tak i oběžná aktiva se v podniku pohybovala na relativně stálých hodnotách, a to v rozmezí okolo 83 – 86 %. Největší podíl na oběžných aktivech představuje položka krátkodobých pohledávek, která je ale v čase značně rozkolísaná.

Pozitivně lze hodnotit pokles dlouhodobých pohledávek na nulovou úroveň z původních 10,35% v roce 2011, protože vázanost peněžních prostředků v dlouhodobých pohledávkách je jednoznačně neefektivní. Pokud se podíváme na položku zásob, tak je vidět, že je značně rozkolísaná, nicméně z původních 27,33% v roce 2011 poklesl podíl v roce 2014 na 6,56%. Co se týče krátkodobého finančního majetku, ten se mimo rok 2013, kdy dosáhl velmi vysokého čísla, pohyboval v rozmezí 0,53 – 5,87. Zde je potřeba se zaměřit na detailnější analýzu v rámci analýzy likvidity.

Časové rozlišení se pohybovalo na prakticky konstantní výši, ale tato položka vzhledem k bilanční sumě nehraje velkou roli.

Tabulka 3.5 Vertikální analýza v % - průměr oboru

Roky	2011	2012	2013	2014
Aktiva celkem	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	22,3	24,12	23,65	22,45
Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	14,29	15,19	14,23	14,19
Oběžná aktiva	76,94	75,21	75,94	77,11
Zásoby	6,56	7,9	6,95	7,1
Dlouhodobé a krátkodobé pohledávky	60,84	54,59	54,72	53,33
Krátkodobý finanční majetek	17,78	12,71	14,27	16,68
Časové rozlišení	0,76	0,67	0,42	0,44

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, vlastní zpracování

V případě srovnání situace analyzovaného podniku a situace v odvětví lze vidět v tabulce 3.5, že situace analyzovaného podniku se nijak dramaticky neodlišuje od standardů v odvětví, i když určité odlišnosti lze najít. Pro toto odvětví je typická nižší hodnota dlouhodobého majetku a naopak vyšší hodnota u položky oběžných aktiv. V případě analyzovaného podniku lze vidět, že co se týče zásob, podnik dosahuje prakticky totožných hodnot se zásobami v odvětví v roce 2014. U dlouhodobých a krátkodobých pohledávek dosahuje podnik mimo rok 2013 o něco většího podílu než u čísel z odvětví. V roce 2011 pak se tato položka blížila průměru oboru. Jistá odlišnost je i u krátkodobého finančního majetku, kde podnik mimo rok 2013 dosahuje obecně o něco nižších hodnot. Časové rozlišení pak v obou případech nehraje velkou roli.

3.3.2 Vertikální analýza pasiv

Tato kapitola bude zaměřena na vertikální analýzu pasiv. Výsledky analýzy pro podnik lze vidět v tabulce 3.6, kde je pro lepší přehlednost zobrazen průměr oboru pro vlastní kapitál a pro cizí zdroje. V tabulce 3.7 potom lze vidět všechny položky pro průměr v oboru, vypočítané z údajů MPO.

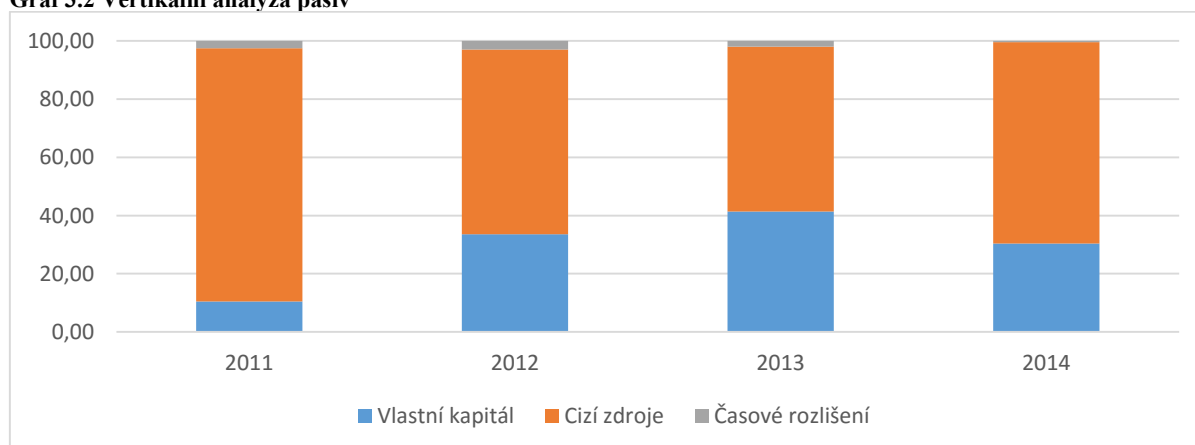
Tabulka 3.6 Vertikální analýza pasiv v %

	2011	2012		2013		2014	
	Podnik	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví
Pasiva celkem	100	100		100	100	100	
Vlastní kapitál	10,51	33,60	44,1	41,42	40,08	30,36	40,53
Základní kapitál	2,86	2,90		2,70		1,79	
Kapitálové fondy	10,71	10,85		10,09		6,69	
Rezervní fond (fondy ze zisku)	0,94	0,95		0,89		0,59	
VH min. let	-28,40	-4,06		17,59		18,40	
VH běžného období	24,40	22,95		10,15		2,89	
Cizí zdroje	87,03	63,48	54,76	56,71	58,73	69,26	58,01
Rezervy	1,56	0,00		0,00		5,01	
Dlouhodobé závazky	1,39	5,73		3,14		3,46	
Krátkodobé závazky	84,08	40,34		37,36		48,07	
Dlouhodobé bankovní úvěry	0,00	17,41		16,20		12,72	
Časové rozlišení	2,46	2,92		1,87		0,38	

Zdroj: vlastní zpracování

Nejprve bude analyzována položka vlastního kapitálu. Tato položka se až do roku 2013 zvyšovala, a to na 41,42 %. V roce 2014 došlo k poklesu podílu na bilanční sumě, a to na hodnotu 30,36%. Základní kapitál se pohyboval na relativně stálé hodnotě v rozmezí okolo 1,79 – 2,9%. Co se týče výsledku hospodaření minulých let, v prvních dvou letech zde byla neuhrazená ztráta, proto zde je záporný podíl. V posledních dvou letech došlo ke splacení a začal být tvořen zisk. Jak už bylo řečeno v rámci horizontální analýzy pasiv, výsledek hospodaření běžného období stabilně klesá, proto i jeho podíl na bilanční sumě klesá.

Graf 3.2 Vertikální analýza pasiv

Zdroj: vlastní zpracování

Při bližším pohledu na položku cizích zdrojů lze vidět, že obzvláště v prvním ze sledovaného období podnik dosahuje velmi vysoké hodnoty, a to přes 87%. V dalších letech dochází k poklesu a v roce 2014 zase k nárůstu na konečnou hodnotu podílu 69,26%. Při

bližším pohledu na strukturu cizích zdrojů lze vidět, že podnik používá nejvíce krátkodobých závazků, jejichž hodnota v čase značně kolísá. Dlouhodobé bankovní úvěry se v posledních třech letech drží na relativně stabilní úrovni v rozmezí hodnot okolo 12 – 17%.

Časové rozlišení stejně jako v dalších případech nehraje velkou roli.

Pro lepší představivost o situaci podniku bude srovnán jeho stav stejně jako v případě aktiv se situací v odvětví. Rok 2011 byl vynechán, protože pravděpodobně kvůli překlepu byla na stránkách MPO položka základní kapitál 100%.

Tabulka 3.7 Vertikální analýza pasiv - průměr oboru

Roky	2012	2013	2014
Pasiva celkem	100	100	100
Vlastní kapitál	44,1	40,08	40,53
Základní kapitál	9,84	8,87	9,19
Nerozdělený zisk + fondy	30,23	28,8	27,46
Cizí zdroje	54,76	58,73	58,01
Rezervy	9,85	8,94	8,65
Dlouhodobé závazky	8,78	5,43	4,86
Krátkodobé závazky	32,97	40,5	40,6
Bankovní úvěry a výpomoci	3,17	3,85	3,9

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, vlastní zpracování

Jak lze vidět z tabulky hodnot za inženýrské stavitelství, rozložení vlastního kapitálu a cizích zdrojů se od analyzovaného podniku mírně liší. Vlastní kapitál se v odvětví pohybuje okolo 40 – 44%, zatímco v případě analyzovaného podniku se za roky 2012 a 2014 pohybují hodnoty okolo 30 – 33 %. V roce 2013 se hodnoty téměř shodují. Obdobná situace nastává u cizích zdrojů kromě roku 2014, kde je rozdíl výraznější.

3.3.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Tabulka 3.8 ukazuje vertikální analýzu výkazu zisku a ztrát. Jako procentní základna byla zvolena položka výkonů.

Tabulka 3.8 Vertikální analýza VZZ v %

Roky	2011	2012	2013	2014
Výkony	100,00	100,00	100,00	100,00
Výkonová spotřeba	63,70	69,09	68,93	75,17
Přidaná hodnota	36,30	30,91	31,07	24,83
Osobní náklady	23,88	19,39	22,26	21,40
Odpisy DHM a DNM	1,38	1,89	2,30	2,39
Provozní VH	7,80	6,49	4,17	2,53
Finanční VH	-0,41	-0,47	-0,51	-0,57
VH za účetní období	7,38	5,60	2,90	1,14

Zdroj: vlastní zpracování

V případě zaměření se na provozní výsledek hospodaření, který pro podnik představuje klíčovou položku, lze vidět, že jeho podíl klesá a tím samozřejmě i výsledek hospodaření za účetní období.

Tento stav může být zapříčiněn narůstající výkonovou spotřebou. Co se týče osobních nákladů, ty se pohybují na relativně stabilní úrovni, stejně tak jako odpisy. Položka finančního výsledku hospodaření se taktéž pohybuje na relativně stabilní úrovni, nicméně je to položka, která v celkovém kontextu vzhledem k podílu na výkonech není nikterak významná.

3.4 Poměrová analýza

V této kapitole bude podnik podroben analýze pomocí vybraných ukazatelů dříve popsanych v teoretické části za sledované období 2011-2014.

3.4.1 Analýza zadluženosti

Tato kapitola bude věnována analýze zadluženosti pomocí ukazatelů uvedených v teoretické části. Výsledky této analýzy lze vidět v tabulce 3.9.

Tabulka 3.9 Výsledky analýzy zadluženosti

	2011	2012	2013	2014
Celková zadluženost	87,03%	63,48%	56,71%	69,26%
Míra zadluženosti	12,08%	52,93%	73,03%	43,83%
Úrokové krytí	31,67	19,10	13,21	8,42
Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	1,01	4,27	4,03	3,93

Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče položky celkové zadluženosti, lze vidět, že v prvním sledovaném období má podnik relativně vysoké číslo zadluženosti, a to 87,03%. Potom dochází až do roku 2013 ke snižování zadluženosti, ale v posledním ze sledovaného období její výše opět roste, a to na 69,26%. Pro komplexnější pohled je v tabulce 3.10 uvedena celková zadluženost pro inženýrské stavitelství. Jak lze vidět, celková zadluženost se zde pohybuje na relativně konstantní úrovni. Analyzovaný podnik dosahoval podobných hodnot jen v roce 2013, v roce 2014 pak dosahoval o něco vyšší hodnoty, a to asi o 11%. Celkově lze ale konstatovat, že vyjma roku 2011 se podnik nijak dramaticky neliší od odvětví. Jak lze vidět z tabulky 3.10, pro toto odvětví je typická vyšší míra zadlužení.

Tabulka 3.10 Celková zadluženost - průměr oboru

	2011	2012	2013	2014
Celková zadluženost	56,73%	54,76%	58,73%	58,01%

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, vlastní zpracování

Ukazatel úrokového krytí udává, kolikrát zisk převyšuje placené úroky. Jak je vidět v tabulce 3.9, zpočátku v prvních dvou obdobích podnik dosahuje relativně vysokých hodnot, které se ale v průběhu let postupně snižují. Nákladové úroky se ve sledovaném období držely na relativně konstantní úrovni, zato výsledek hospodaření klesal, což je i příčina klesajícího trendu tohoto ukazatele. V odborné literatuře se udává, že hodnota tohoto ukazatele by měla být alespoň 3, což i přes klesající trend podnik splňuje.

Položka krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji se mimo rok 2011 pohybuje na relativně stálé úrovni okolo hodnoty 4. Pokud hodnota převyšuje 1, pak to znamená, že jde o konzervativní strategii, která je sice bezpečná, nicméně je dražší. Hodnota 4 je relativně vysoké číslo naznačující, že podnik je překapitalizovaný a část krátkodobých aktiv financuje pomocí dlouhodobých zdrojů.

3.4.2 Analýza likvidity

V této části bude rozebrána likvidita podniku pomocí třech ukazatelů blíže popsanych v teoretické části. Zároveň budou všechny tři ukazatele porovnány s odvětvím na základě údajů dostupných z MPO. Výsledky analýzy lze vidět v tabulce 3.11 a hodnoty pro odvětví v tabulce 3.12.

Tabulka 3.11 Analýza likvidity podniku

	2011	2012	2013	2014
Likvidita III. Stupně	1,02	2,09	2,22	1,78
Likvidita II. Stupně	0,70	2,06	1,91	1,65
Likvidita I. Stupně	0,01	0,09	0,78	0,10

Zdroj: vlastní zpracování

V případě první položky v tabulce 3.11 lze vidět, že ve sledovaném období se hodnoty, kromě roku 2011, pohybovaly v rozmezí okolo 2,22 – 1,78. Hodnoty tohoto ukazatele byly relativně konstantní bez žádných větších změn. Při porovnání běžné likvidity v inženýrském stavitelství s analyzovaným podnikem lze vidět, že hodnoty jsou si velice podobné, a v roce 2014 jsou dokonce naprosto totožné.

Tabulka 3.12 Analýza likvidity - průměr oboru

	2011	2012	2013	2014
Likvidita III. Stupně	2	2,12	1,78	1,78
Likvidita II. Stupně	1,83	1,9	1,57	1,62
Likvidita I. Stupně	0,47	0,36	0,19	0,46

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, vlastní zpracování

U druhé položky analyzovaného podniku je vývoj velice podobný jako u položky první. Hodnoty jsou kromě roku 2011 relativně stálé a lze vidět, že od roku 2012 tento ukazatel klesá až na hodnotu 1,65 v roce 2014. Při porovnání s odvětvím je opětovně vidět velice podobný vývoj, kdy nedochází k žádným větším odchylkám od průměru v odvětví.

Problémový ukazatel v rámci analyzovaného podniku je ale ukazatel likvidity I. stupně. Doporučované hodnoty v případě odborné literatury jsou okolo hodnot 0,2-0,5. Jak lze vidět z tabulky 3.11, analyzovaný podnik toto doporučení nesplňuje a značně se liší. V roce 2011 bylo toto číslo velice nízké, ale v průběhu let došlo k postupnému narůstání na konečnou hodnotu 0,09. I při srovnání s odvětvím lze vidět v tabulce 3.12, že toto odvětví dosahuje mnohonásobně vyšších hodnot. Zkoumaný podnik by tedy měl problém splatit všechny své závazky právě v tomto okamžiku.

3.4.3 Analýza rentability

V této podkapitole zde bude provedena analýza rentability za sledované období a zároveň budou tyto výsledky opět porovnány s hodnotami za odvětví.

Tabulka 3.13 Ukazatelé rentability analyzovaného podniku

	2011	2012	2013	2014
ROS	7,38%	5,57%	2,89%	1,10%
ROA	25,76%	26,60%	14,63%	6,39%
ROE	232,10%	68,31%	24,50%	9,53%
ROCE	191,36%	67,62%	32,84%	16,47%

Zdroj: vlastní výpočet

Výsledky analýzy podniku lze vidět v tabulce 3.13 a pro odvětví v tabulce 3.14.

Tabulka 3.14 ROE (v %) - průměr oboru

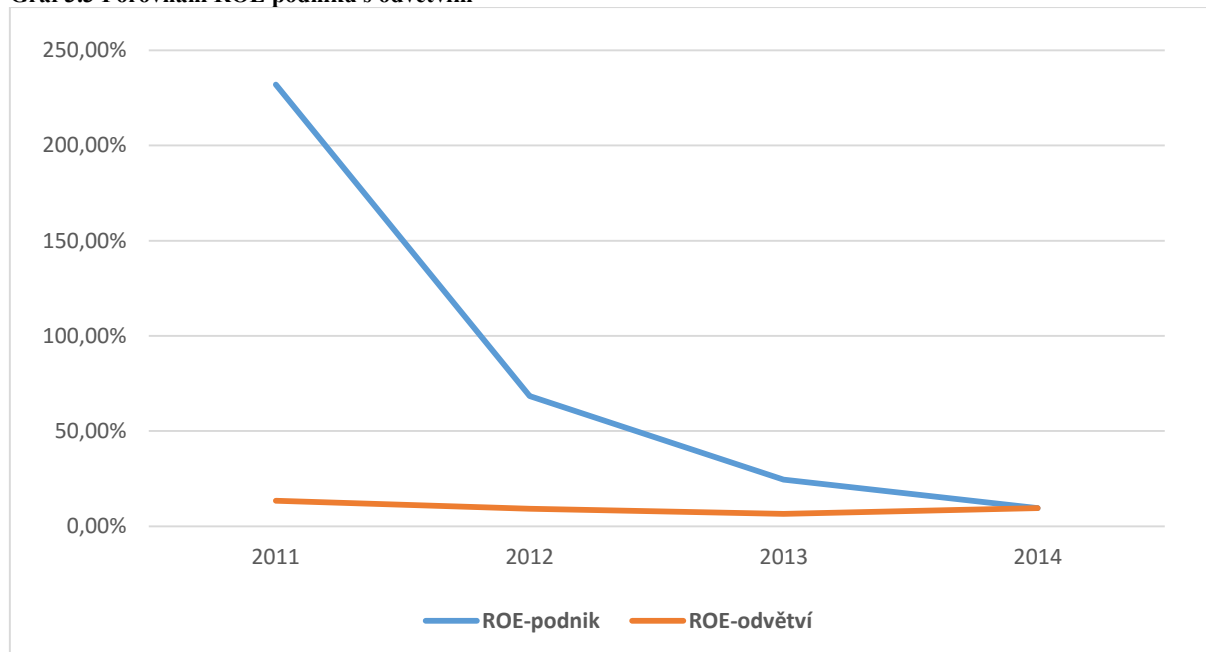
	2011	2012	2013	2014
ROS	5,20%	4,36%	2,60%	3,91%
ROE	13,33%	9,15%	6,53%	9,57%
ROA	5,97%	9,15	2,51%	4,46%

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, vlastní zpracování

V případě analýzy prvního ukazatele, ukazatele ROS, lze vidět, že jeho hodnota v čase klesá. To je dáno především klesajícím výsledkem hospodaření. Podobný vývoj je i u dalších ukazatelů, což souvisí, jak už bylo řečeno, s klesajícím výsledkem hospodaření.

Při porovnání ukazatele ROE s odvětvím pak lze vidět, že v prvních třech sledovaných letech podnik poněkud významně převyšuje hodnoty uvedené v tabulce 3.14, ale v roce 2014 dosahuje podnik už prakticky stejné hodnoty jako je hodnota v odvětví. Na vysoké hodnoty ROE působily kladně nízké hodnoty vlastního kapitálu, které se ale v čase zvyšovaly, což zapříčinilo klesající hodnoty tohoto ukazatele spolu se snižujícím se výsledkem hospodaření.

Graf 3.3 Porovnání ROE podniku s odvětvím

Zdroj: vlastní zpracování

U ukazatele ROA je situace obdobná, v prvních třech sledovaných obdobích byl podnik výrazně lepší než průměr v odvětví, ale v roce 2014 už rozdíl nebyl tak markantní.

Celkově lze tedy říci, že podnik se v posledním roce, co se týče ukazatelů rentability, pohyboval okolo hodnot odvětví, a v tomto ohledu je v rámci rentability na průměrné úrovni.

3.4.4 Analýza ukazatelů aktivity

Jako poslední v rámci poměrových ukazatelů zde bude provedena analýza ukazatelů aktivity. Výsledky analýzy lze vidět pro podnik v tabulce 3.15 a pro odvětví v tabulce 3.16. MPO ukazatele aktivity neuvádí, a proto musely být tyto ukazatele dopočteny.

Tabulka 3.15 Analýza ukazatelů aktivity podniku

	2011	2012	2013	2014
Obrat celkových aktiv	3,31	4,12	3,51	2,64
Doba obratu zásob	29,75	1,24	11,59	8,95
Doba obratu pohledávek	63,26	68,06	30,31	99,99

Doba obratu závazků	91,53	35,26	38,34	65,57
----------------------------	-------	-------	-------	-------

Zdroj: vlastní výpočet

Výsledky analýzy pro odvětví lze vidět v tabulce 3.16. Protože MPO neuvádí ukazatele aktivity, musely být dopočítány.

Tabulka 3.16 Analýza aktivity – průměr oboru

	2011	2012	2013	2014
Obrat celkových aktiv	1,15	1,02	0,97	1,14
Doba obratu zásob	20,54	27,97	25,88	22,41
Doba obratu pohledávek	164,85	193,31	203,86	168,28
Doba obratu závazků	114,45	116,76	150,89	128,12

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, vlastní zpracování

V případě první položky, obratu celkových aktiv, by měla být hodnota co nejvyšší. Při srovnání analyzovaného podniku a odvětví lze vidět, že analyzovaný podnik dosahuje lepších hodnot než v odvětví. U analyzovaného podniku není jednoznačný trend, hodnoty se pohybují v průběhu let okolo hodnot 2,64 - 4,12.

Při detailnějším pohledu na dobu obratu zásob je zřejmé, že obecně tato hodnota má klesající charakter, kromě roku 2012, kdy byla hodnota nejnižší. Tento fakt lze hodnotit pozitivně, navíc ještě v porovnání s odvětvím, kdy podnik dosahuje mnohem lepších hodnot.

V případě analýzy doby obratu pohledávek lze vidět, že ta má v čase spíše rostoucí charakter, což je samozřejmě negativní fakt. I přes to ale podnik dosahuje nižších hodnot než hodnoty v odvětví.

Obdobná situace nastává u doby obratu závazků, kdy podnik platí své závazky dříve, než jaký je průměr v odvětví.

3.5 Pyramidový rozklad ROE

V této kapitole bude rozložen ukazatel ROE, tak jak bylo popsáno v teoretické části. Rozklad bude prováděn pomocí metody postupných změn a bude použito první i druhé úrovně rozkladu. V první úrovni bude ziskovost tržeb (EAT/T), obrátka aktiv (T/A) a dále finanční páka (A/VK). V druhé úrovni potom bude daňová redukce (EAT/EBT), dále úroková redukce (EBT/EBIT) a provozní rentabilita tržeb (EBIT/T). Rozklad bude proveden za období 2013-2014.

Tabulka 3.17 Výsledky první úrovně rozkladu

	a_{13}	a_{14}	Δa	$\Delta x a_i$	Pořadí jednotlivých vlivů
EAT/T	0,02892	0,01097	-0,018	-15,21%	3
T/A	3,50861	2,63916	-0,8695	-2,30%	2
A/VK	2,41458	3,29416	0,87958	2,55%	1
Σ	x	x	x	-14,97%	

Zdroj: vlastní výpočet

Výsledky analýzy pro první a druhou úroveň rozkladu lze vidět v tabulkách 3.17 a 3.18.

Tabulka 3.18 Výsledky druhé úrovně rozkladu

	a_{13}	a_{14}	Δa	$\Delta x a_i$	Pořadí jednotlivých vlivů
EAT/EBT	0,78983	0,58508	-0,2047	-0,75%	2
EBT/EBIT	0,87818	0,77367	-0,1045	-0,26%	1
EBIT/T	0,0417	0,02423	-0,0175	-0,79%	3
Σ				-1,80%	

Zdroj: vlastní výpočet

Ve sledovaném období 2013-2014 došlo v absolutním vyjádření k poklesu ROE o 14,97%. V případě analýzy první úrovně rozkladu lze vidět z tabulky 3.17, že na ROE pozitivně působí finanční páka, což znamená, že s rostoucí zadlužeností roste i ukazatel ROE. Naopak hodnotu ROE snižuje obrátka aktiv, a nejvíce potom provozní rentabilita tržeb (o 15,21%).

Při zaměření se na druhou úroveň rozkladu uvedenou v tabulce 3.18 je vidět, že ziskovost tržeb téměř shodně ovlivňuje daňová redukce a provozní rentabilita tržeb. Dále se na poklesu ziskovosti tržeb podílí i úroková redukce, která ji snižuje o 0,26%.

3.6 Analýza pomocí bonitních a bankrotních modelů

V této kapitole bude provedena analýza pomocí bonitních a bankrotních modelů popsaných v kapitole 2. Podnik bude opět hodnocen za sledované období 2011-2014.

Altmanův model

Jako první bude provedena analýza pomocí Altmanova modelu, který se řadí do modelu bankrotního. Výsledky analýzy lze pak vidět v tabulce 3.19.

Tabulka 3.19 Altmanův model

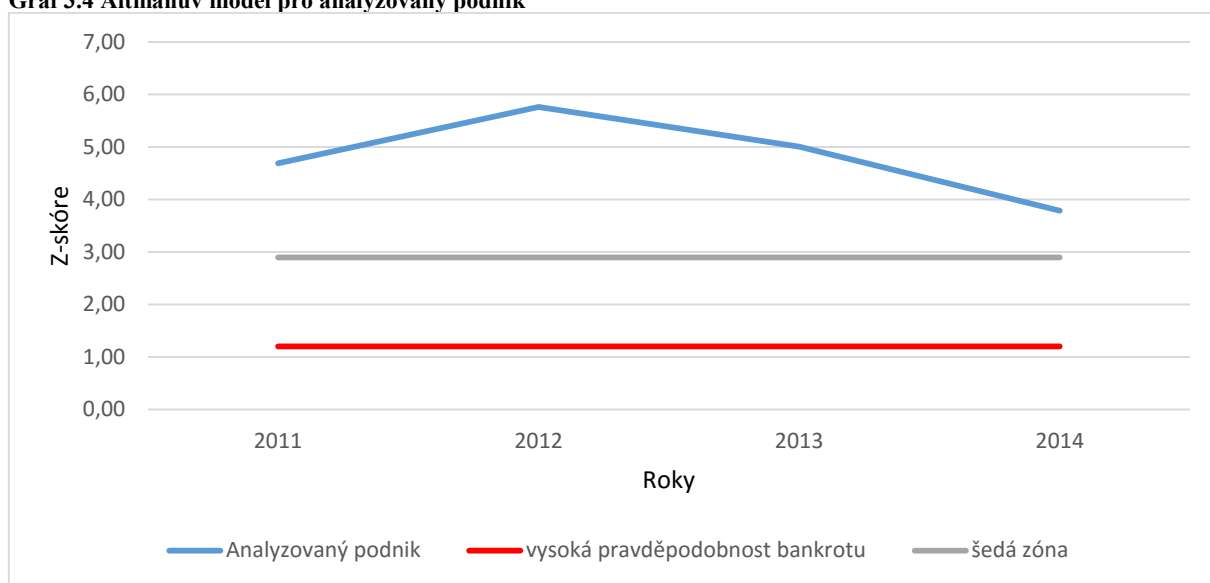
	2011	2012	2013	2014
X1 (pracovní kapitál/aktiva)	0,54	0,61	0,59	0,61
X2 (nerozdělený zisk/aktiva)	0,00	0,00	0,15	0,16

X3 (EBIT/aktiva)	0,80	0,83	0,45	0,20
X4 (VK/dluhy celkem)	0,05	0,22	0,31	0,18
X5 (tržby/aktiva celkem)	3,30	4,11	3,50	2,63
Celkem	4,69	5,76	5,01	3,79

Zdroj: vlastní výpočet

Pro Altmanův model je důležitá výsledná hodnota Z – skóre. Jak už bylo řečeno v kapitole 2, pokud je hodnota Z – skóre větší jak 2,9, pak pravděpodobnost bankrotu podniku je minimální. Jak lze vidět v grafu 3.4, aby u podniku hrozila vysoká pravděpodobnost bankrotu, musel by podnik mít Z-skóre menší jak 1,2. Lze vidět, že podnik tuto hodnotu ve všech sledovaných obdobích překračoval.

Graf 3.4 Altmanův model pro analyzovaný podnik

Zdroj: vlastní zpracování

Je vidět, že hodnota z – skóre od roku 2012 klesá a podnik se přibližuje hranici šedé zóny. I přes to se ale podnik pohybuje vysoce nad hranicí 1,2, která značí možnost bankrotu, a tak lze z pohledu Altmanova z – skóre analyzovaný podnik hodnotit pozitivně, jelikož se ve všech sledovaných obdobích nacházel nad hranicí šedé zóny.

IN model

IN model je dalším ze souhrnných modelů, konkrétně opět bankrotní model. Existuje několik typů IN modelů, v tomto případě bude použito modelu IN 01 dříve popsáno v kapitole 2, který spojuje výhody vlastnického a věřitelského modelu. Pokud podnik klesne pod hodnotu 0,75, spěje s 86% pravděpodobností k bankrotu. Naopak pokud se pohybuje nad hodnotou 1,77, pak s pravděpodobností 67% tvoří hodnotu.

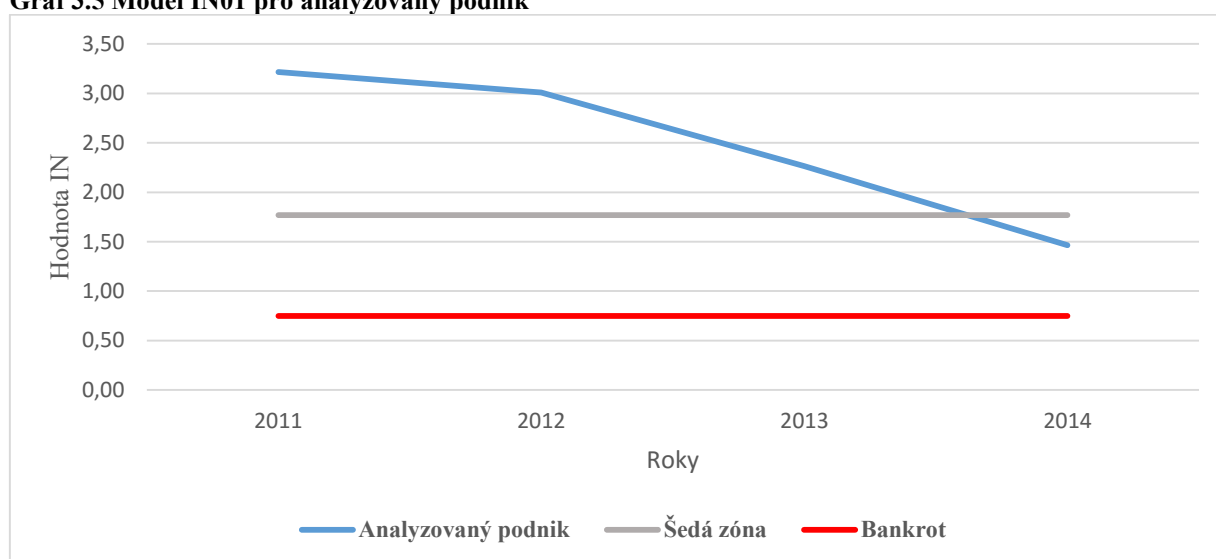
Tabulka 3.20 Model IN01

	2011	2012	2013	2014
0,13*A/CZ	0,15	0,20	0,23	0,19
0,04*EBIT/U	1,27	0,76	0,53	0,34
3,92*EBIT/A	1,01	1,04	0,57	0,25
0,21*Výn/A	0,70	0,87	0,79	0,56
0,09*OA/(KZ+KBU)	0,09	0,13	0,14	0,13
IN 01	3,22	3,01	2,26	1,46

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3.5 ukazuje vývoj modelu IN01 pro analyzovaný podnik.

Graf 3.5 Model IN01 pro analyzovaný podnik

Zdroj: vlastní zpracování

V případě analyzovaného podniku lze vidět z grafu 3.4, že podnik se v prvních třech sledovaných obdobích pohyboval nad hodnotou 1,77, nicméně v roce 2014 spadl do tzv. šedé zóny. Tento fakt je zapříčiněn především neustále klesajícím ziskem před daněmi a úroky, což se i negativně projevilo v tomto modelu, který, jak lze vidět z tabulky 3.20, právě se ziskem před daněmi a úroky pracuje.

Bilanční analýza podle Rudolfa Douchy

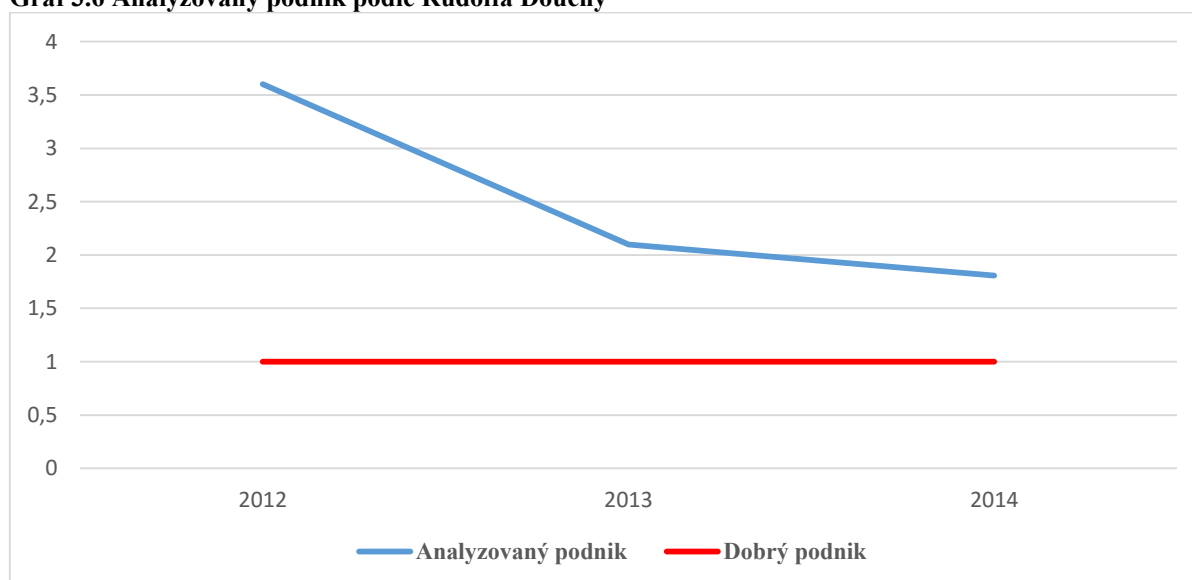
Jako poslední bude v této části kapitoly provedena analýza podle Rudolfa Douchy. V případě této analýzy se jedná o bonitní model vyvinutý v podmínkách České Republiky. Tentokrát bude analýza provedena jen za roky 2012-2014, jelikož rok 2011 nebylo možné vypočítat kvůli nulovým krátkodobým dluhům a tím i nemožnosti spočítat ukazatel likvidity. Výsledky analýzy lze vidět v tabulce 3.21.

Tabulka 3.21 Analýza podniku podle Rudolfa Douchy

	2012	2013	2014
S	2,524412	2,744452	2,564297
L	2,197696	2,033948	2,869215
A	2,048857	1,752606	1,264471
R	5,465032	1,960355	0,762714
Celkový ukazatel C	3,601135	2,098256	1,806958

Zdroj: vlastní výpočet

Hodnota, nad kterou by se podnik měl pohybovat, aby byl dobrý podle tohoto modelu, je alespoň 1. Jak lze vidět z grafu 3.6, toto podnik splňuje v každém ze sledovaného období, proto ho lze hodnotit jako dobrý.

Graf 3.6 Analyzovaný podnik podle Rudolfa Douchy

Zdroj: vlastní zpracování

V případě trendu už ale situace není tak pozitivní. Jak lze vidět, trend je klesající, což je příčinou především klesající rentability, i tak se ale podnik pohybuje vysoce nad touto hranicí.

3.7 Spider analýza

Tato kapitola bakalářské práce bude věnována spider analýze na základě dříve vypočtených hodnot v rámci poměrové analýzy, a tyto hodnoty budou srovnány dále s odvětvovým průměrem, který bude brán jako základna. Spider analýza bude provedena za poslední sledované období, tedy rok 2014. Do spider grafu bylo vybráno celkem 11 poměrových ukazatelů. Standardně se používá ukazatelů 16, některé položky ale nemohly být dopočteny. Toto číslo ale není závazné a počet lze libovolně měnit.

Tabulka 3.22 Vstupní hodnoty pro spider graf

Ukazatel		Odvětví	Analyzovaný podnik	Odchylka od odvětví
		V %	V %	
A1	ROS	100	32	-68
A2	ROE	100	100	0
A3	ROA	100	143	43
B1	Likvidita I. Stupně	100	25	-75
B2	Likvidita II. Stupně	100	102	2
B3	Likvidita III. Stupně	100	100	0
C1	Celková zadluženost	100	119	19
D1	Obrat aktiv	100	231	131
D2	Obrat pohledávek	100	59	-41
D3	Obrat závazků	100	51	-49
D4	Obrat zásob	100	40	-60

Zdroj: vlastní výpočet

Vstupní hodnoty jako základ pro sestrojení spider grafu lze vidět v tabulce 3.22 a samotný paprskový graf pak v grafu 3.7.

Graf 3.7 Spider graf

Zdroj: vlastní zpracování

U tohoto grafu je třeba si uvědomit, co jednotlivé ukazatele znamenají a jestli vyšší hodnota je pro podnik lepší nebo naopak. V případě analyzovaného podniku to platí zejména pro obrat pohledávek, závazků a zásob, kde nižší hodnota než průměr v odvětví je lepší.

Napřed budou analyzovány ukazatele rentability, tedy v případě analyzovaného podniku položky ROS, ROE a ROA. U ukazatele rentability tržeb lze vidět, že podnik dosahuje daleko nižších hodnot a neblíží se ani odvětvovému průměru. To je obecně negativní fakt, který naznačuje, že by podnik mohl být příliš levný. Je třeba ale brát také v úvahu dobu obratu zásob,

kteřá v případě analyzovaného podniku dosahovala významně nižší hodnoty, než hodnota průměru v odvětví, konkrétně byla na úrovni 40 % odvětvového průměru. V případě ukazatele ROE lze vidět, že podnik se pohybuje na průměrné hodnotě dosahované v odvětví, a tak z tohoto pohledu podniku nelze nic vytknout. Kde ale podnik vyniká, je ukazatel ROA. ROA narozdíl od ukazatele ROE bere v potaz i peníze od věřitelů, což by mohlo v tomto případě znamenat, že podnik dokáže tyto peníze od věřitelů dobře využívat. Podnik v roce 2014 dosahoval o 43% lepší hodnoty, než byl průměr v odvětví.

Další položkou k analýze jsou ukazatelé likvidity. V případě položek likvidity třetího a druhého stupně podniku nelze nic vytknout. Z grafu 3.7 lze jasně vidět, že obě položky se pohybují na prakticky identických hodnotách. Kde má ale podnik výrazné mezery, je okamžitá likvidita neboli likvidita prvního stupně. Je patrné, že podnik se pohybuje výrazně pod průměrem v odvětví. Tato situace je pro podnik nebezpečná, jelikož může ohrožovat jeho finanční stabilitu, proto v kapitole Návrhy a doporučení bude tato situace dále řešena.

Co se týče celkové zadluženosti podniku, pak lze vidět, že podnik má o něco vyšší zadluženost než je průměr v odvětví, v roce 2014 to bylo okolo hodnoty 69%, v odvětví potom asi 58%.

Jako poslední skupina k analýze je skupina ukazatelů aktivity. Obecně se pro celou skupinu dá říci, že si podnik vede lépe, než jaká se jeví situace v odvětví. Nejmarkantnější je to u obratu aktiv, kde podnik významně převyšuje hodnotu v odvětví. Jak lze vidět z grafu 3.7, podnik si vede lépe i v dalších ukazatelích aktivity, ať už jde o obrat zásob nebo pohledávek. Dále lze vyčíst, že podnik splácí rychleji i své závazky, než jak je zvykem v odvětví.

Celkově lze tedy říci, že podnik nemá žádné zásadní problémy, až na ukazatel okamžité likvidity.

4 Návrhy a doporučení

V této části bakalářské práce budou navržena analyzovanému podniku nápravná řešení, která by měla pomoci zlepšit jeho finanční situaci a stabilitu a i rentabilitu. Právě finanční stabilita se ukázala pro podnik jako velký problém, jelikož poměrová analýza odhalila velice nízkou okamžitou likviditu, která by v budoucnu mohla podniku způsobit nemalé problémy. Dalším problémem společnosti byla narůstající výkonová spotřeba odhalená v kapitole věnované vertikální analýze VZZ, proto návrh číslo 2 bude věnován právě této položce.

Doporučení číslo 1: Využít faktoring pro odkup krátkodobých pohledávek

Doporučované hodnoty pro okamžitou likviditu se v literatuře uvádějí v rozmezí 0,2 – 0,5. V rámci analýzy okamžité likvidity v odvětví vyšlo najevo, že ta se zde pohybuje okolo hodnoty 0,46. Krátkodobé pohledávky v roce 2014 tvořily více jak 73% všech aktiv podniku, což je poměrně vysoké číslo i v porovnání s odvětvím, a bylo by proto vhodné ho snížit a zároveň zvednout okamžitou likviditu alespoň na doporučovanou hodnotu 0,2.

Vhodným způsobem jak snížit krátkodobé závazky je dle mého názoru využít služeb faktoringu. Faktoring jako takový slouží k financování krátkodobých pohledávek. Výhodou je, že klient dostane v případě postoupení pohledávky 80% její hodnoty hned a zbylých 20% potom dostává po uhrazení faktury od dodavatele. Cena faktoringu se skládá ze dvou částí, a to z factoringové provize a úroku z poskytovaného financování. Úrok z poskytovaného financování se pohybuje na základě jednoměsíční úrokové sazby mezibankovního trhu (nejčastěji sazba PRIBOR). V minulosti faktoring pro společnosti ze stavebnictví nebyl možný kvůli charakteru odvětví (dlouhé doby splatnosti faktur), ale v současnosti již některé společnosti umožňují služeb faktoringu využít i ve stavebnictví. Příkladem jsou společnosti jako například Unicredit anebo Bibby Financial Services, kdy obě dvě společnosti jsou členy České leasingové a finanční asociace.

Výhodu využívání faktoringu pro podnik vidím v tom, že při využití faktoringu se samozřejmě zvedne ukazatel okamžité likvidity alepší se tak finanční stabilita podniku. Podnik je také oproti situaci v odvětví o něco více zadlužený, a tím, že využije služeb faktoringu, tak se zároveň sníží i cizí zdroje a poklesne tak ukazatel celkové zadluženosti.

Další možností jak využít faktoringu je nechat si proplatit pohledávky v případě nedostatku peněžních prostředků. Pro stavební průmysl je typická dlouhá doba splatnosti faktur, a proto se podniky často dostávají do situace, kdy nemají prostředky na novou stavbu.

Doporučení číslo 2: Snížení výkonové spotřeby

Jako problém se ukázala stále se zvyšující výkonová spotřeba ve vztahu k samotným výkonům, kdy z původní hodnoty v roce 2011, která činila 63,70 %, narostla až na konečných 75,17 % v roce 2014. Nárůst výkonové spotřeby se samozřejmě negativně odráží na všech poměrových ukazatelích rentability.

Dle mého názoru vhodným řešením jak snížit výrazně náklady je zaměřit se na šetření pohonných hmot, které samozřejmě v tomto odvětví hrají významnou roli v celkové výkonové spotřebě.

V tomto případě bych podniku jednoznačně doporučil se zaměřit na GPS monitorovací systémy, které on-line sledují každé vozidlo. V současnosti se tento systém stále více rozšiřuje i ve středních a malých podnicích zejména díky klesajícím nákladům na toto zařízení a jeho správu a samozřejmě také schopnosti ušetřit významně náklady. Cena samotné jednotky se pohybuje v současnosti okolo 4 – 5 tis. Kč. Dále je třeba platit měsíční poplatek spojený se správou zařízení a on – line přístupu ke všem datům, který se pohybuje na úrovni 200 Kč. Systém má několik výhod, které spočívají především v možnosti porovnat nakoupené množství pohonných hmot s jeho skutečnou spotřebou. Další výhodu lze vidět v tom, že vedení podniku bude mít daleko lepší přehled o dění na staveništi, to znamená, že budou mít informace o počtu najetých kilometrů a také lepší informace o svých pracovnících, kdy přesně přijeli, případně odjeli ze stavby. Tím by měly poklesnout o něco i náklady na zaměstnance.

Často se uvádí, že v případě zavedení tohoto zařízení klesají výdaje spojené s pohonnými hmotami minimálně o 20%, ale často se vyskytují i případy, kde úspora nabývá ještě daleko vyšších hodnot. Pokud vezmeme v úvahu nákladní auto s průměrnou spotřebou okolo 20l/100km, pak při současných cenách nafty, které se pohybují okolo úrovně 27 Kč za litr a úspoře 4l/100km, vychází návratnost investované částky již po ujetí 3703 km, a to při ceně 4000 Kč za jedno zařízení. Doporučuji nasadit GPS systém na 5 nákladních aut, celková investice by tak byla okolo 20 000 Kč. Pokud vezmeme v úvahu, že jedno auto najede 20000 km ročně, pak v prvním roce investice vychází celková úspora okolo 77000 Kč. V dalších letech je potřeba platit jen měsíční poplatek na každé auto, a proto vychází úspora v dalších letech asi 97000 Kč. Je třeba ale pamatovat na to, že konečný efekt bude mnohem vyšší, protože poklesnou i náklady na zaměstnance.

Pokud by se tato investice v podniku osvědčila, pak lze s tímto systémem pokračovat dále. Na trhu existuje celá řada řešení, jak dostat lépe pod kontrolu nejen auta, ale i ostatní stavební stroje.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo posoudit finanční zdraví podniku působícího ve stavebním průmyslu za roky 2011 – 2014 a navrhnout řešení, které by situaci podniku zlepšily. Zároveň byly výsledky porovnávány i s průměrem v odvětví na základě statistik zveřejňovaných na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu, tak aby se zvýšila vypovídací schopnost.

Dvě navržená řešení v předchozí části byla zaměřena na zlepšení okamžité likvidity podniku, která se ukázala jako kritická v průběhu sledovaného období a dále na snížení nákladů, které by měly přispět ke zlepšení ukazatelů rentability.

Celkově lze říci, že si podnik u většiny ukazatelů v porovnání s průměrem v odvětví vede dobře, což ukázaly i výsledky bonitních a bankrotních modelů, až na model IN 01, kde v posledním sledovaném období podnik spadl do šedé zóny. Na tom se podílel neustále klesající EBIT společnosti. K vyřešení tohoto problému podnik může využít mnou navržená řešení v předchozí kapitole.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

1. DAMODARAN, Aswath. *Applied corporate finance*. 3rd ed. Hoboken: Wiley, c2011, xiv, 738 s. ISBN 978-0-470-38464-0
2. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2
3. KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2001, xvi, 366 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-529-1
4. KISLINGEROVÁ, Eva a Inka NEUMAIEROVÁ. *Vybrané příklady firemní výkonnosti podniku*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1996, 242 s. ISBN 80-7079-641-3
5. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8
6. MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 155 s. Finanční řízení. ISBN 80-247-1558-9
7. NENADÁL, Jaroslav, David VYKYDAL a Petra HALFAROVÁ. *Benchmarking: mýty a skutečnost*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2011, 265 s. ISBN 978-80-7261-224-6
8. RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. *Finanční management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 290 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4047-8.
9. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3916-8
10. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6
11. SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1
12. ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 264 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4702-6

Elektronické zdroje

13. Bibby Financial Services *Co je bezregresní factoring?* [online]. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: https://www.bibbyfinancialservices.cz/produkty-a-sluzby/produkty-a-sluzby/bezregresni_factoring
14. Erste Factoring *Co je factoring (faktoring)?* [online]. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.factoringcs.cz/cs/uvod/co-je-factoring>
15. Ministerstvo průmyslu a obchodu *Analýzy vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO.* [online]. [cit. 2016-01-19]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category236>
16. Ministerstvo spravedlnosti České republiky *Sbírka listin.* [online]. [cit. 2016-01-16]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=216982>

Seznam zkratek

EAT	Zisk po zdanění
EBIT	Zisk před úroky a daněmi
EBT	Zisk před zdaněním
VH	Výsledek hospodaření
VZZ	Výkaz zisků a ztrát
ZK	Základní kapitál

Seznam tabulek

Tabulka 2.1 Struktura rozvahy

Tabulka 3.1 Horizontální analýza aktiv

Tabulka 3.2 Horizontální analýza pasiv

Tabulka 3.3 Horizontální analýza VZZ

Tabulka 3.4 Vertikální analýza aktiv

Tabulka 3.5 Vertikální analýza v % - průměr oboru

Tabulka 3.6 Vertikální analýza pasiv v %

Tabulka 3.7 Vertikální analýza pasiv - průměr oboru

Tabulka 3.8 Vertikální analýza VZZ v %

Tabulka 3.9 Výsledky analýzy zadluženosti

Tabulka 3.10 Celková zadluženost - průměr oboru

Tabulka 3.11 Analýza likvidity podniku

Tabulka 3.12 Analýza likvidity - průměr oboru

Tabulka 3.13 Ukazatelé rentability analyzovaného podniku

Tabulka 3.14 ROE (v %) - průměr oboru

Tabulka 3.15 Analýza ukazatelů aktivity podniku

Tabulka 3.16 Analýza aktivity – průměr oboru

Tabulka 3.17 Výsledky první úrovně rozkladu

Tabulka 3.18 Výsledky druhé úrovně rozkladu

Tabulka 3.19 Altmanův model

Tabulka 3.20 Model IN01

Tabulka 3.21 Analýza podniku podle Rudolfa Douchy

Tabulka 3.22 Vstupní hodnoty pro spider graf

Seznam grafů

Graf 3.1 Vertikální analýza aktiv

Graf 3.2 Vertikální analýza pasiv

Graf 3.3 Porovnání ROE podniku s odvětvím

Graf 3.4 Altmanův model pro analyzovaný podnik

Graf 3.5 Model IN01 pro analyzovaný podnik

Graf 3.6 Analyzovaný podnik podle Rudolfa Douchy

Graf 3.7 Spider graf

Seznam obrázků

Obrázek 2.1 Struktura výsledku hospodaření

Obrázek 2.2 Dělení elementární metody

Obrázek 2.3 Dělení poměrových ukazatelů

Obrázek 2.4 Pyramidový rozklad ROE

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 3. 5. 2016

.....
Martin Novotný

Seznam příloh

Příloha číslo 1: Rozvaha – aktiva

Příloha číslo 2: Rozvaha – pasiva (2011-2013)

Příloha číslo 3: Rozvaha – pasiva (2014)

Příloha číslo 4: Výkaz zisků a ztrát